

Republika Hrvatska - Drugo preispitivanje u okviru stand-by aranžmana i zahtjev za odgodu ispunjenja kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa i izmjenu jednog kriterija za ocjenu uspješnosti - Izvješće Misije; Izjava Misije; Priopćenje za javnost o raspravi Izvršnog odbora; te Izjava izvršnog direktora za Republiku Hrvatsku.

U kontekstu Drugog preispitivanja u okviru stand-by aranžmana i zahtjeva za odgodu ispunjenja kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa i izmjenu jednog kriterija za ocjenu uspješnosti, sljedeći dokumenti su objavljeni i uključeni u ovaj skup dokumenata:

- Izvješće Misije za Drugo preispitivanje u okviru stand-by aranžmana i zahtjev za odgodu ispunjenja kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa i izmjenu jednog kriterija za ocjenu uspješnosti, koje je pripremila Misija MMF-a, nakon rasprave završene **15. veljače 2002.**, s dužnosnicima Republike Hrvatske o ekonomskim kretanjima i politici. **Na temelju informacija koje su bile dostupne u vrijeme održavanja te rasprave, Izvješće Misije dovršeno je 15. ožujka 2002.** Stavovi izraženi u Izvješću Misije su stavovi članova Misije, te nužno ne predstavljaju stavove Izvršnog odbora MMF-a.
- Izjava Misije od **29. ožujka 2002.** u kojoj se ažuriraju informacije o najnovijim kretanjima.
- Priopćenje za javnost koje ukratko iznosi **stavove Izvršnog odbora, izražene tijekom rasprave 29. ožujka 2002.** o Izvješću Misije koja je izvršila preispitivanje.
- Izjava izvršnog direktora za Republiku Hrvatsku.

Dokument(i) koji su niže navedeni objavljeni su ili će biti objavljeni zasebno.

Pismo namjere koje su vlasti Republike Hrvatske poslale MMF-u*

*Može isto tako biti uključeno u Izvješće Misije

Politika objavljivanja izvješća Misije i ostalih dokumenata dozvoljava izostavljanje informacija na koje je tržište osjetljivo.

Kako bi MMF-u bilo lakše procijeniti politiku objavljivanja, komentari čitatelja su dobrodošli i mogu se poslati elektroničkom poštom na adresu: Publicationpolicy@imf.org.

Kopije ovog izvješća dostupne su javnosti na adresi:

Međunarodni monetarni fond • Izdavačke usluge
700 19th Street, N.W. • Washington, D.C. 20431
Telefon: (202) 623-7430 • Telefaks: (202) 623-7201
E-mail: publications@imf.org Internet: <http://www.imf.org>

Cijena: 15,00 USD po kopiji

**Međunarodni monetarni fond
Washington D.C.**

MEĐUNARODNI MONETARNI FOND

REPUBLIKA HRVATSKA

Drugo preispitivanje u okviru stand-by aranžmana i zahtjev za odgodu ispunjenja kriterijâ za ocjenu uspješnosti izvršenja programa i izmjenu jednog kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa

Sastavili: *Sektor za Europu I*, i *Sektor za razvoj i reviziju politike*
(u suradnji s ostalim sektorima)

Odobrili: Carlo Cottarelli i Shigeo Kashiwagi

15. ožujka 2002.

- Ovo izvješće temelji se na raspravama održanima u Zagrebu u razdoblju od 22. studenoga do 5. prosinca 2001., te od 7. do 15. veljače 2002. Članovi Misije susreli su se s predsjednikom Vlade Račanom, zamjenikom premijera Granićem, potpredsjednikom Vlade Linićem, ministrima Crkvencem (financije), Fižulićem (gospodarstvo) i Mimicom (Europske integracije), s guvernerom Hrvatske narodne banke Rohatinskim, te drugim predstavnicima državnog i privatnog sektora.
- Gospoda Flickenschild (voditelj Misije), Bonato i Konuki (svi iz EU1), sudjelovali su u obje misije, dok su gospoda Wiczorek (PDR) i Lybek (MAE), te gđa Shelley (pomoćnica u EU1) sudjelovali u prvoj misiji. Pomoć u radu obje misije pružio je gosp. Norregaard (stalni predstavnik). U drugom krugu razgovora sudjelovao je i gosp. Faulend (OED).
- Stand-by aranžman u vrijednosti od 200 milijuna SPV-a, koji hrvatske vlasti smatraju mjerom predostrožnosti, odobren je 19. ožujka 2001. Izvršni je odbor 5. studenoga 2001. dovršio prvo preispitivanje u okviru toga aranžmana, odobrivši odgodu ispunjenja kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, izmjenu jednog strukturnog kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, produžetak razdoblja provedbe programa za jedno tromjesečje, tj. do kraja 2002., i promjenu rasporeda korištenja sredstava u okviru aranžmana.
- Rasprava o konzultacijama u svezi s Člankom IV. u 2002. godini planirana je za svibanj 2002., zajedno s raspravom o aranžmanu koji će uslijediti nakon postojećega koji istječe 18. svibnja 2002.

Sadržaj

Sažetak

- I. Najnovija kretanja i izgledi za budućnost
- II. Provedba programa i rezultati
 - A. Fiskalna politika
 - B. Monetarna i tečajna politika
 - C. Strukturne mjere
- III. Proračun za 2002.
- IV. Program za razdoblje od siječnja do ožujka 2002.
- V. Stanje procjene zaštitnih mehanizama
- VI. Ocjena članova Misije

Slike

1. Kretanja u realnom sektoru gospodarstva, 1996- 2002.
2. Inflacija mjerena cijenama na malo, 1996-2002.
3. Monetarna kretanja, 1996-2002.
4. Tečajna kretanja, 1994-2002.
5. Razlika prinosa obveznica, 1997-2002.

Tablice

1. Osnovni ekonomski indikatori, 1995-2001.
2. Bilanca štednje i investicija, 1997-2003.
3. BDP prema kategorijama rashoda, 1998-2002.
4. Platna bilanca, 2000-2003.
5. Provedba kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, rujan-prosinac 2001.
6. Operacije proračuna konsolidirane središnje države prema ekonomskim kategorijama na obračunskom načelu - u milijunima kuna, 1999-2003.
7. Operacije proračuna konsolidirane središnje države prema ekonomskim kategorijama na obračunskom načelu - kao postotak BDP-a, 1999-2003.
8. Monetarni računi, 2000-2003.
9. Potrebe za eksternim financiranjem, 1999-2004.
10. Odabrani pokazatelji osjetljivosti na vanjske čimbenike, 1998-2002.
11. Predloženi plan povlačenja sredstava u sklopu stand-by aranžmana

Dodaci

- I. Hrvatska: Odnosi s Međunarodnim monetarnim fondom
- II. Hrvatska: Odnosi sa Svjetskom bankom

III.	Hrvatska: Pitanja vezana uz statistiku
IV.	Hrvatska: Provedba strukturnih mjera koje ne uvjetuje MMF
Tablice u dodacima	
12.	Temeljni statistički indikatori
13.	Strukturne mjere

SAŽETAK

Gospodarska kretanja i izgledi za budućnost: Makroekonomski rezultati u 2001. premašili su programske ciljeve: gospodarski je rast bio brži, inflacija niža a međunarodne su pričuve rasle više nego što je bilo planirano. Snažan rast nastavljen je i u zadnjem tromjesečju 2001., tako da je moguće da se, uz nastavak snažne privatne potražnje u zemlji i postupno poboljšanje izgleda u Zapadnoj Europi, u 2002. postigne rast od 3,5 posto. U drugoj polovici 2001. inflacija je naglo pala na 2,6 posto u prosincu. S obzirom na temeljnu inflaciju od 1,8 posto u veljači 2002. i pad cijena pri proizvođačima, inflacijski su izgledi i dalje povoljni.

Provedba programa i rezultati: Unatoč nastavku kašnjenja u provedbi strukturnih reformi, ispunjeni su glavni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do kraja 2001.: kriterij proračunskog deficita, smanjenja broja zaposlenih u državnom sektoru, međunarodnih pričuva HNB-a i neto domaće aktive HNB-a. Međutim, zbog kašnjenja u realizaciji prihoda od privatizacije nisu ispunjeni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa koji se odnose na kredite domaćih banaka državi, dospjele neplaćene obveze države, te ugovaranje i davanje jamstava za eksterni javni dug. Članovi Misije podupiru odgode zbog neispunjavanja navedenih kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, uz obrazloženje kako je ono vjerojatno samo privremenog karaktera, s obzirom da je program privatizacije ostao nepromijenjen, te da nema dokaza da je ono dovelo do istiskivanja privatnog sektora.

Fiskalni program i mjere u 2002., te kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje od siječnja do ožujka 2002.: Prema Vladinom programu deficit konsolidirane središnje države trebao bi biti smanjen sa 5,4 posto BDP-a u 2001. na 4,25 posto BDP-a u 2002. Budući da je planirano smanjenje prihoda za 1,2 posto BDP-a, i to uglavnom zbog gubitaka izazvanih uvođenjem drugog stupa obveznog mirovinskog osiguranja, udjel rashoda u BDP-u trebao bi biti smanjen za 2,4 posto BDP-a. U planu proračuna predviđeno je smanjenje svih važnijih kategorija rashoda u odnosu na BDP, osim kamata. Očekuje se da će se smanjenjem broja zaposlenih u državnom sektoru ispraviti nepravilnosti u plaćama, uz postizanje nominalno stalne mase plaća, dok će prošlogodišnja reforma sustava socijalnih davanja omogućiti smanjenje subvencija i transfera, unatoč novim subvencijama za poljoprivredu i zapošljavanje. Predloženi kvantitativni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do 31. ožujka 2002. temelje se na programu državnog proračuna i monetarnom programu HNB-a, koji predviđa rast kreditiranja privatnog sektora u 2002. za 10,5 posto. Zbog kašnjenja u prihvaćanju reforme sustava obrane, vlasti zahtijevaju relativno malu izmjenu strukturnog kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do 31. ožujka 2002., koji se odnosi na smanjenje broja zaposlenih u državnom sektoru. Prethodne mjere za to jesu saborsko usvajanje zakona o zapošljavanju i zakonâ o privatizaciji HEP-a i INA-e, te imenovanje savjetnika za privatizaciju poštanske banke (HPB).

I. NAJNOVIJA KRETANJA I IZGLEDI ZA BUDUĆNOST

1. U drugoj polovici 2001. nastavljen je snažan gospodarski je rast (PN, * t. 3).

Uz potporu sve veće domaće potražnje i uspješne turističke sezone BDP je u trećem tromjesečju povećan za 4 posto na međugodišnjoj osnovi. Visokofrekventni pokazatelji u četvrtom su tromjesečju bili konstantno na visokoj razini (Sl. 1.), dok je industrijska proizvodnja rasla po stopi od 6 posto, a opseg trgovine na malo po stopi od 8,5 posto na godišnjoj osnovi. Zahvaljujući dobrim gospodarskim izgledima i obilnom kreditiranju, poslovna su ulaganja nastavila rasti, a inozemna je potražnja, čini se, bila viša od očekivane. Stoga je vjerojatno da je rast BDP-a premašio programirani cilj od 4 posto (vidi tablicu u tekstu). S obzirom na nastavak rasta domaće potražnje privatnog sektora i postupnog poboljšanja izgleda u Zapadnoj Europi, prognozirani gospodarski rast od 3,5 posto u 2002., na kojemu se temelji Vladin program, čini se ostvarivim.

Hrvatska: Makroekonomski indikatori, 2001-2003.

	2001.		2002.	2003.	
	izvorni program	revidirani program	ostvareno	projekcije	
	(promjena u postocima)				
Realni BDP	4,0	4,0	4,2 ^{1/}	3,5	4,5
Cijene na malo (na kraju razdoblja)	4,5	4,5	2,6	3,0	3,0
Ukupna likvidna sredstva	15,3	23,2	45,2	9,8	12,6
Krediti ostalim sektorima	15,9	17,3	24,7	10,6	14,6
	(kao postotak BDP-a)				
Višak/manjak proračuna konsolidirane središnje države	-5,3	-5,2	-5,4 ^{1/2/}	-4,2	-2,0
Dug proračuna središnje države (na kraju razdoblja) 3/	46,2	48,4	50,7 ^{1/}	50,4	49,3
Deficit na tekućem računu platne bilance	-3,9	-3,6	-3,3 ^{1/}	-2,0	-2,4
Inozemni dug (na kraju razdoblja)	50,4	50,1	48,6 ^{1/}	47,7	45,3
Međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga)	4,3	4,6	5,3 ^{1/}	5,8	6,2
Kratkoročni dug (kao postotak bruto rasp. međ. pričuva) 4/	75,7	66,9	47,0	42,3	41,8

Izvori: Hrvatske vlasti; Sustav informacija MMF-a i procjene MMF-a

1/ Procjena.

2/ Iako je ostvaren ciljani proračunski deficit, i usprkos nešto većem realnom rastu BDP-a, omjer prema nominalnom BDP-u je veći od programom predviđenog zbog toga što je BDP-a usklađen naniže.

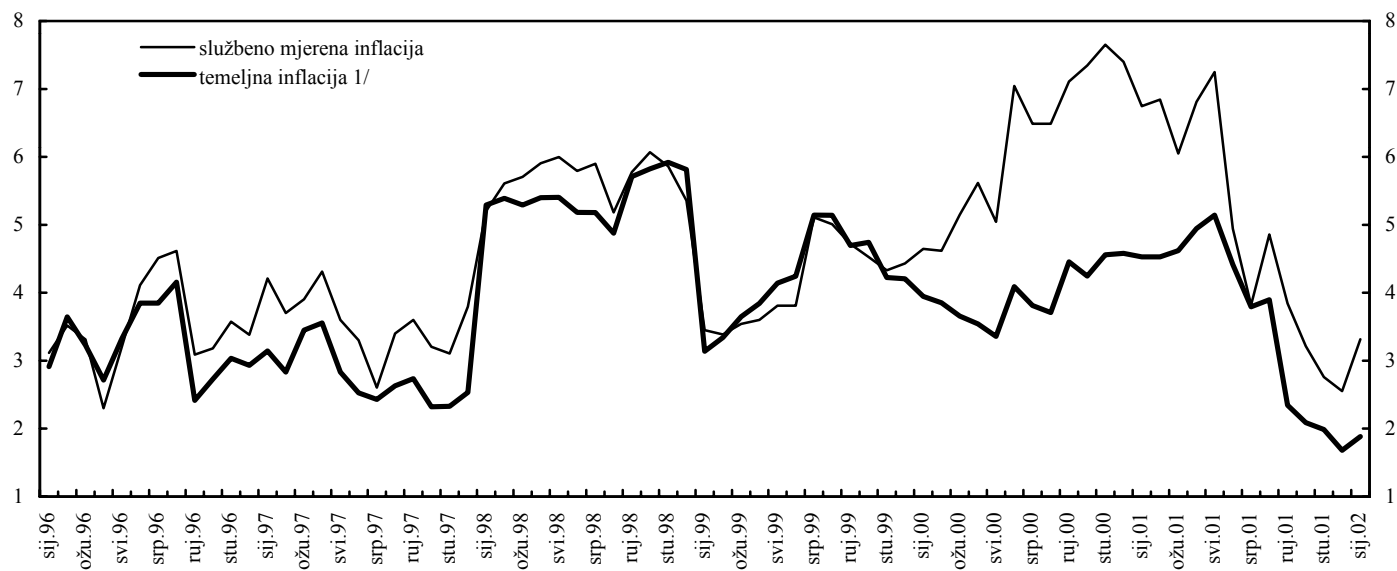
3/ Obuhvaća dospjele neplaćene obveze i javni dug za koji jamči RH.

4/ Na osnovi preostalog dospjeća.

* PN - Pismo namjere, op.prev.)

2. **Smanjenje inflacije premašilo je očekivanja.** Nakon povećanja u kolovozu, zbog rasta administrativno reguliranih cijena, dvanaestmesečna je stopa inflacije mjerena cijenama na malo u prosincu pala na 2,6 posto, dok je programski cilj bio 4,5 posto (Sl. 2). Iako je promjena metodologije izračunavanja indeksa cijena na malo doprinijela padu inflacije sa 0,9 posto, glavnina uzroka za taj pad može se pripisati smanjenju inflatornih pritisaka, o čemu svjedoči trend pada temeljne inflacije i cijena stanogradnje. Smanjenje temeljne inflacije upućuje na strukturne promjene u gospodarstvu, uključujući smanjenje uvoznih carina i rastuću konkurentnost cijena na malo u kontekstu uglavnom odgovarajuće monetarne politike. Unatoč siječanjskom rastu trošarina i administrativno reguliranih cijena, inflacija je u veljači iznosila 2,8 posto. Uz temeljnu inflaciju od 1,8 posto u veljači i pad cijena pri proizvođačima, izgledi za inflaciju i dalje su povoljni.

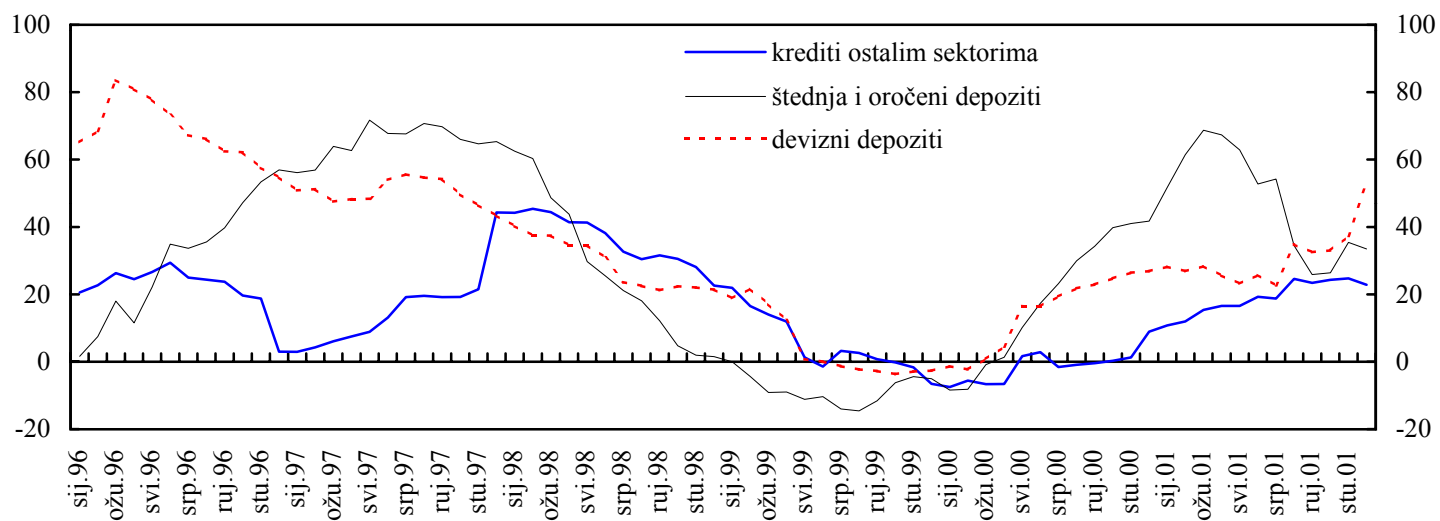
Slika 2. Hrvatska: Inflacija mjerena cijenama na malo, 1996-2002. (godišnja promjena u postocima)

Izvori: Državni zavod za statistiku i Hrvatska narodna banka
1/ ne uključuje cijene energije i administrativno regulirane cijene

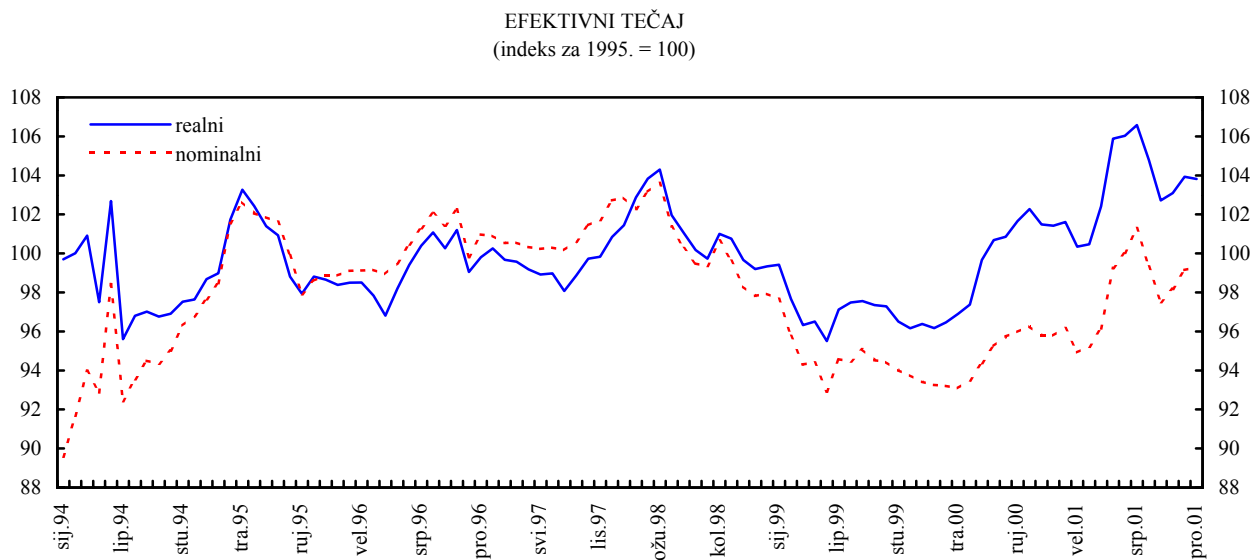
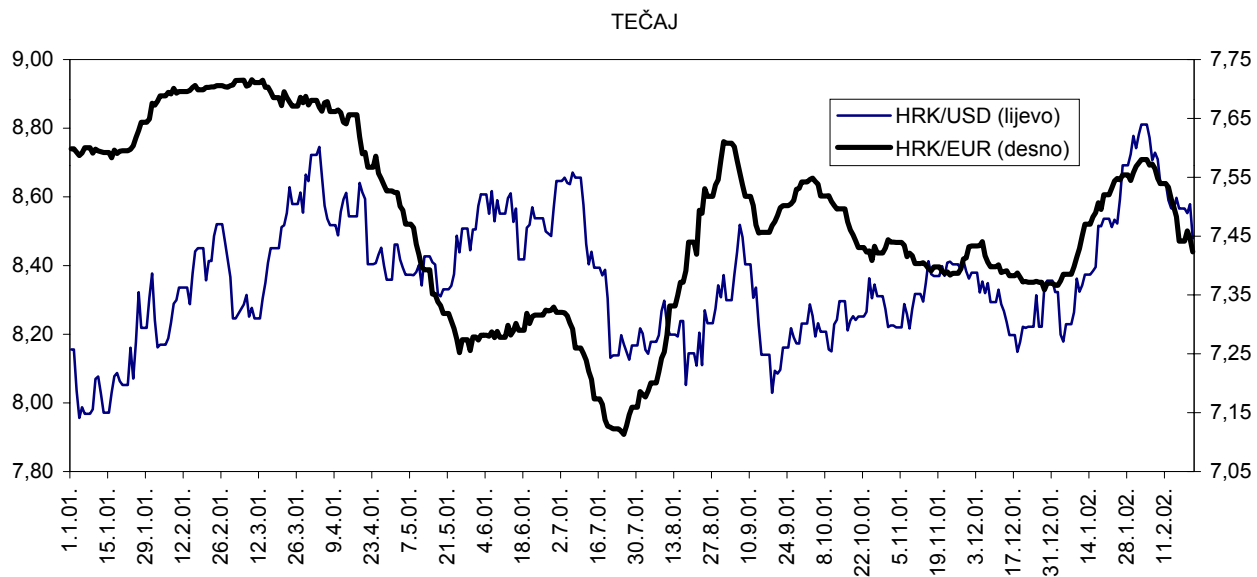
3. **Priljev deviza u svezi s konverzijom u euro bio je znatno veći od očekivanoga.** Velike količine deviza s područja na kojima je uveden euro, koje su se prije nalazile izvan bankarskog sustava, položene su u banke, rezultirajući 40-postotnim povećanjem deviznih depozita u drugoj polovici 2001. (Sl. 3.). Dodatnu deviznu likvidnost uglavnom su iskoristile banke za poboljšanje svoje neto devizne pozicije, dok je značajna količina pretvorena u domaću valutu kako bi se osigurale obvezne pričuve. To je dovelo do aprecijacije kune, te je HNB više puta intervenirao kako bi osigurao dovoljno domaće valute na tržištu (Sl. 4). Općenito, ne postoje dokazi da je rast devizne likvidnosti doveo do povećanja kreditiranja privatnog sektora. U stvari, iako je na kraju godine obujam deviznih kredita donekle povećan, ukupan rast kredita usporen je zbog smanjenja kunskih kredita.

Slika 3. Hrvatska: Monetarna kretanja, 1996-2001.
(godišnja promjena u postocima)

Izvor: Hrvatska narodna banka

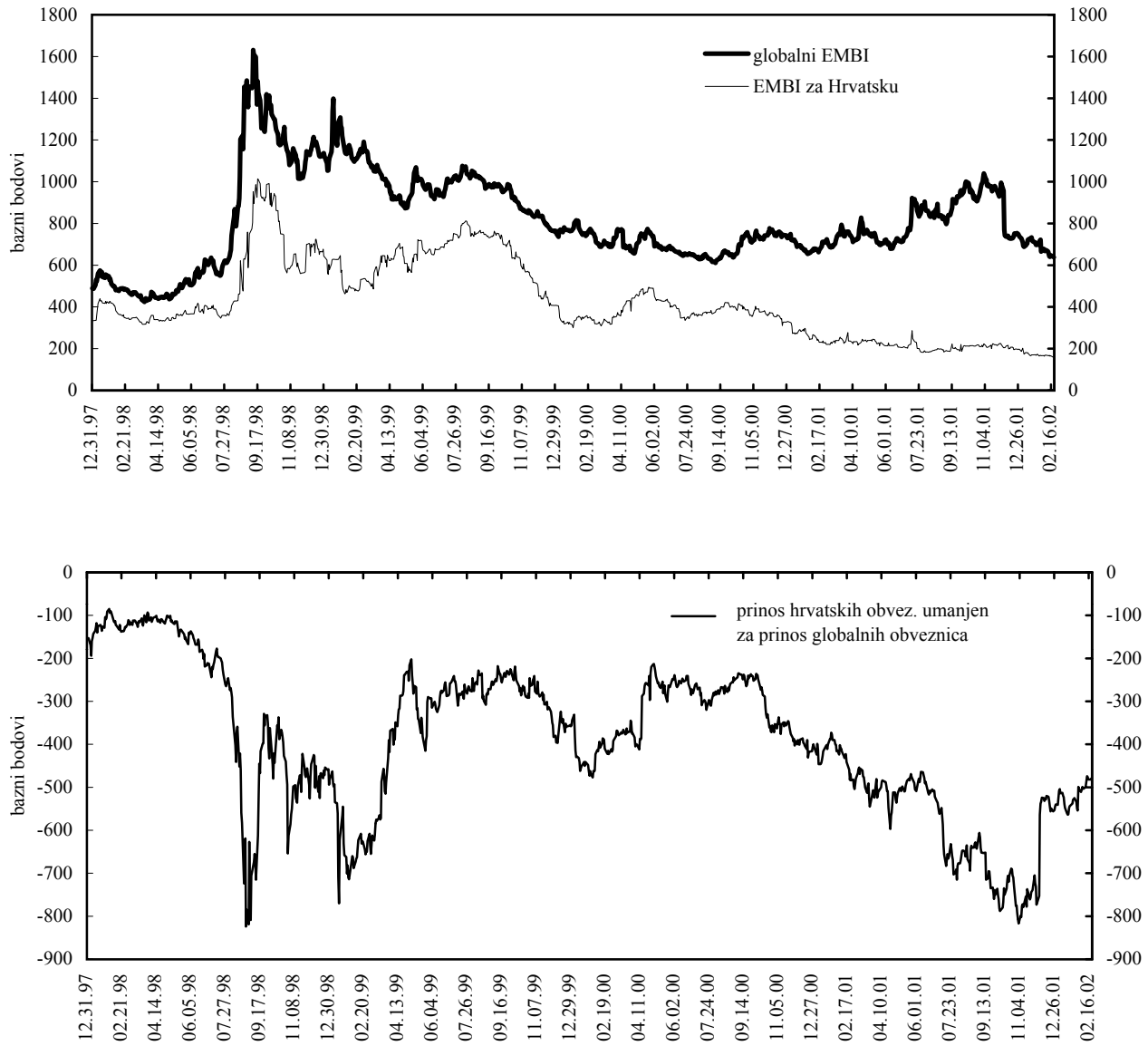
Slika 4. Hrvatska: Tečajna kretanja, 1994-2002.

Izvori: Hrvatska narodna banka i Sustav informacija MMF-a

4. **Unatoč kašnjenju u provedbi reformi i jačanju političkih napetosti, stanje na financijskom tržištu ostalo je povoljno.** Kao što je navedeno u tekstu koji slijedi, u donošenju zakonodavstva kojemu je cilj smanjenje zaposlenosti u državnom sektoru i fleksibilnije tržište rada došlo je do daljnjeg kašnjenja. Isto vrijedi i za mjere restrukturiranja i privatizacije banaka i poduzeća. U veljači je, nakon izbora novog predsjednika druge po veličini stranke, ponovo došlo do sukoba u peteročlanoj koaliciji, te je početkom ožujka najavljena rekonstrukcija Vlade. Međutim, te teškoće nisu se negativno odrazile na financijsko tržište, gdje je nastavljeno postupno smanjivanje razlike prinosa hrvatskih obveznica (Sl. 5). U siječnju je potražnja za sedmogodišnjom euroobveznicom u vrijednosti od 500 mil. eura, uz kupon od 6,25 posto i s razlikom prinosa od 148 bazna boda u odnosu na usporedive obveznice u vrijeme izdavanja, bila dvostruko veća od ponude.

Slika 5. Hrvatska: Razlika prinosa obveznica, 1997-2002.

Izvor: JP Morgan

II. PROVEDBA PROGRAMA I REZULTATI

5. **Većina kvantitativnih kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa ispunjena je do kraja 2001.** (Tablica 5). Ključni kriteriji koji se odnose na neto međunarodne pričuve i neto domaću aktivu HNB-a, kao i na deficit konsolidirane središnje države ispunjeni su, s tim da je zadnji ispunjen uz teškoće. Također su ispunjeni kriteriji koji se odnose na kredite domaćih banaka odabranim javnim poduzećima, stanje kratkoročnog inozemnog duga države, te ugovaranje i davanje jamstava za nepriviligirani javni dug s izvornim rokom dospijeca većim od jedne, ali manjim od pet godina. Iako u vrijeme rasprave nisu bili dostupni rezultati poslovanja deset velikih javnih poduzeća za 2001. (ipak, vidi t. 13), čini se da je gornja granica zaduživanja kod banaka, utvrđena radi ograničenja opsega kvazi-fiskalnih operacija i osiguranja pristupa privatnog sektora kreditima domaćih banaka, zadovoljena bez teškoća, zahvaljujući većoj profitabilnosti, smanjenim investicijskim planovima i porastu zaduživanja poduzeća u cjelini izvan bankovnog sektora.

6. **Podbačaj u prihodima od privatizacije u visini od 0,9 posto BDP-a rezultirao je neispunjavanjem kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, koji se odnosi na dospjele neplaćene obveze države, financiranje države od strane domaćih banaka, te ugovaranje i davanje jamstava za novi nepriviligirani inozemni javni dug s izvornim rokom dospijeca većim od jedne godine.** Vlasti traže odgodu ispunjavanja kriterija s obrazloženjem da se radi o privremenom stanju, budući da je provedba njihovog programa privatizacije samo odgođena, i to djelomično zbog nepovoljnih uvjeta na tržištu, a djelomično zbog ugovornih i zakonskih zapreka (PN, t. 2¹). Misija smatra da udjel javnog duga koji premašuje programirane vrijednosti, a nastao je zbog neispunjenja kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, za sada nema negativnih makroekonomskih učinaka. Štoviše, udjel duga u BDP-u mogao bi u 2002. padati brže nego što je planirano, jer su se vlasti obvezale da će sve prihode od privatizacije koje premaše konzervativno planiranu svotu, upotrijebiti za smanjenje duga (t. 8).

7. **Iskustva s provedbom strukturnih mjera koje uvjetuje MMF bila su različita.** Strukturni kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do kraja 2001. koji se odnosi na smanjenje zaposlenosti u državnom sektoru ispunjen je, uglavnom zahvaljujući otpuštanju viška zaposlenih u Ministarstvu unutarnjih poslova i Ministarstvu obrane. Međutim, saborsko usvajanje zakona o privatizaciji HEP-a i INA-e, koje je bilo strukturna kontrolna točka za kraj 2001., očekuje se tek sredinom ožujka 2002. Iskustva u svezi s provedbom drugih strukturnih mjera koje ne uvjetuje Fond navedena su u točki 12. i u Dodatku IV.

A. Fiskalna politika

8. **Vlasti su posegnule za diskrecijskim smanjenjem troškova, kako bi ispoštovale granicu za proračunski deficit, unatoč prekoračenju rashoda za**

¹ Malo prekoračenje gornje granice dospelih neplaćenih obveza države, koje se je moglo izbjeći boljim upravljanjem, te ozbiljnije neispunjavanje dvaju ostalih kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, nadoknadit će se u prvom tromjesečju 2002. bržim smanjenjem dospelih neplaćenih obveza.

plaće. Protivno obvezama iz programa Vlada je u prosincu isplatila božićnicu, dar za djecu i nagradu za dugogodišnji rad, kao dio sporazuma o novom socijalnom partnerstvu sa sindikatima. Rezultat toga bilo je smanjenje mase plaća u 2001. za samo 3,8 posto, umjesto za 4,8 posto, kako se je očekivalo u vrijeme prvog preispitivanja. Iako su prihodi neznatno premašili planirane (zahvaljujući povećanju carinskih pristojba i drugih neporeznih prihoda), a isplata kamata bila je manja (uslijed smanjenja stranih referentnih stopa), vlasti su bile prisiljene ograničiti rashode za kupnju robe i usluga (bez plaća proračunskih korisnika), te kapitalna ulaganja, kako ne bi premašile gornju granicu proračuna.

9. Podbačaj u prihodima od privatizacije i korištenje stranih kredita u posljednjem tromjesečju 2001. stvorili su potrebu za dodatnim zaduživanjem u zemlji. Prihodi od privatizacije, koji su već pri prvom preispitivanju u okviru stand-by aranžmana bili znatno manji, dodatno su smanjeni. Zbog kašnjenja, privatizacija Croatia banke, Dubrovačke banke i Croatia osiguranja, te prodaja preostalih dionica u ranije privatiziranim bankama očekuje se tek u 2002.² Zbog kašnjenja privatizacije i povećanja broja državnih jamstava, udjel javnog duga u BDP-u približio se je vrhuncu s kraja 2000., kada je iznosio 50,9 posto BDP-a, unatoč izvorno planiranom smanjenju na oko 46 posto. Zaduhivanje u inozemstvu koje je znatno povećano u vrijeme prvog preispitivanja, kako bi se nadoknadio očekivani manjak prihoda od privatizacije, također je bilo manje, budući da je isplata Zajma za strukturnu prilagodbu (SAL) Svjetske banke prebačena na početak 2002.³ Kao odgovor na to država se je više zaduživala u zemlji. Osim već spomenutog zaduživanja kod banaka i dospjelih neplaćenih obveza, koji su premašili planirane granice, vlasti su također povećale zaduživanje kod nebankovnih institucija, uglavnom izdavanjem srednjoročnih obveznica u eurima u studenome.

B. Monetarna i tečajna politika

10. Unatoč monetarnoj ekspanziji bržoj od očekivane, inflacijski cilj za razdoblje do kraja godine postignut je bez teškoća. Zahvaljujući izostanku inflatornih pritisaka i aprecijaciji kune, HNB je ublažila monetarne uvjete. U prosincu je stopa obvezne pričuve smanjena sa 22 posto na 19 posto a kamatna stopa za lombardne kredite pala je sa 10,5 na 10 posto. Istovremeno je kunski dio obvezne pričuve za pokrivanje deviznih obveza povećan sa 20 na 25 posto. Čak i nakon usklađivanja za navedene promjene, prema odredbama programa (DPN*, t. 9 i Prilog), rast primarnog novca bio je veći od planiranog (Tablica 5). Nakon konzultacija u svezi s t. 18. DMEFP-a** Misija se je složila s HNB-om da je to povećanje uglavnom posljedica stanja obveznih pričuva u odnosu na neočekivano veliko povećanje deviznih depozita nastalih zbog uvođenja eura, te ga stoga ne treba sterilizirati. Pa ipak, Misija je pozvala HNB da: (i) savjetuje banke na oprez u odobravanju kredita na osnovi onoga što je, izgleda, uglavnom trajan porast likvidnosti, i (ii) postroži uvjete likvidnosti bude li ugrožena stabilnost cijena.

² Privatizacija Dubrovačke banke i prodaja preostalih dionica Splitske banke dovršene su, i primici se očekuju do kraja ožujka 2002.

³ Svi uvjeti za isplatu prve tranše zadovoljeni su prije kraja godine, osim saborskog usvajanja sporazuma o SAL-u.

* Dodatno pismo namjere

** Dodatni memorandum o ekonomskoj i financijskoj politici

11. **Za razliku od burnog kolovoza, kada je kuna bila izložena snažnim deprecijacijskim pritiscima (vidi Sliku 4.), krajem 2001. i početkom 2002. tečaj je ostao relativno stabilan.** Budući da su se banke počele rješavati prekomjernih deviznih sredstava iz turističke sezone i priljeva vezanog uz konverziju u euro, HNB je više puta intervenirao u drugoj polovici 2001. i početkom 2002., kako bi spriječio rast tečaja. Misija je poduprla tu akciju, napomenuvši da bi tečaj morao ostati dovoljno fleksibilan, te da bi monetarna politika trebala biti usmjerena na održavanje stabilnosti cijena.

C. Strukturne mjere

12. **Unatoč zakašnjenjima, ostvaren je napredak u provedbi strukturnih reformi.** Odgođeno smanjenje visine i trajanja naknade za bolovanje stupilo je na snagu 1. siječnja 2002., kao i osnovni paket zdravstvene zaštite, te dodatno zdravstveno osiguranje. Preduvjet za potonje jest usvajanje podzakonskih akata koji su početkom veljače još uvijek bili u pripremi. Usvajanje zakona o zapošljavanju i zakona o radu dodatno je kasnilo, s tim da se usvajanje prvoga očekuje u ožujku 2002. a drugoga do sredine 2002. Sabor je u prosincu 2001. usvojio zakon o platnom prometu i zakon o financijskoj agenciji, a novi zakon o bankama poslan je u saborsku proceduru. Privatizacijski fond (HPF) privatizirao je 582 poduzeća, uključujući 327 poduzeća koja su prodana javnim nadmetanjem, zadržavajući ostatak od oko 30 posto dionica za pokriće potraživanja na osnovi nacionalizirane imovine. Savjetnici za privatizaciju Jadranskog naftovoda (JANAF) započeli su s radom koji bi trebao biti dovršen do kraja 2002. Osim toga, Vlada je poslala u saborsku proceduru zakone o privatizaciji HEP-a i INA-e (vidi daljnji tekst).

13. **U 2001. poboljšana je financijska disciplina u javnim poduzećima.** Masa bruto plaća u 10 velikih poduzeća navedenih u Dodatku VI. DMEFP-a nominalno je smanjena za 3 posto. Unatoč tome, čini se da su, zbog manjih doprinosa poslodavaca za socijalno osiguranje i smanjenja poreza na dohodak, kao i zbog malog smanjenja broja zaposlenih, realne plaće u 2000. u navedenih 10 poduzeća u cjelini ostale uglavnom iste. Međutim, usporedba podataka za četvrto tromjesečje na međugodišnjoj osnovi pokazuje da je u tim poduzećima u drugoj polovici 2001. odobreno povećanja plaća.

III. PRORAČUN ZA 2002.

14. **Kao što je predviđeno u izvornom zahtjevu za stand-by aranžman, deficit konsolidirane središnje države treba se u 2002. smanjiti na 4,25 posto BDP-a (vidi tablicu u tekstu).** To bi dovelo do malog smanjenja udjela javnog duga u BDP-u, tj. sa 50,7 posto BDP-a, koliko je iznosio na kraju 2001., na 50,4 posto krajem 2002., uz pretpostavku da se neće povećavati dug za koji jamči RH.. Smanjenje deficita uzima u obzir gubitak prihoda zbog uvođenja drugog stupa mirovinskog osiguranja u

visini od 1,2 posto BDP-a. Kao rezultat toga, na razini konsolidirane središnje države prilagodba proračuna u 2002. iznosi gotovo 2,5 posto BDP-a⁴.

⁴ U smislu šire definicije proračuna prilagodba bi ipak bila manja. Misija radi na ukupnoj konsolidaciji države koja bi se upotrijebila za praćenje sljedećeg aranžmana. Preliminarni podaci pokazuju da bi u okviru takve konsolidacije, koja bi uključivala lokalnu upravu, nedavno osnovanu agenciju za izgradnju autocesta (HAC) i agenciju za gradnju i održavanje cesta (HC), privatizacijski fond (HPF) i agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB), deficit ostao na razini od 7,2 posto BDP-a. Nakon korekcije zbog uvođenja drugog stupa mirovinskog osiguranja, prilagodba bi u 2002. iznosila 1,2 posto BDP-a. Očekivano pogoršanje rezultata dosad nekonsolidiranog dijela opće države u 2002. u potpunosti se može objasniti ubrzanom realizacijom, projekata HAC-a za izgradnju autocesta koji se financiraju stranim sredstvima.

Hrvatska: Proračun konsolidirane središnje države, 1999-2002.
(postotak BDP-a)

	1999. ostvareno	2000. ostvareno	2001. prelim.	2002. program
Prihodi i potpore	42,8	39,9	38,4	37,2
Rashodi i neto posudbe	50,2	45,5	43,8	41,4
Isplata mirovina prema odluci Ustavnog suda	1,2	1,4	2,3	2,2
Ostalo	49,0	44,1	41,5	39,2
Višak/manjak proračuna konsolidirane središnje države	-7,4	-5,7	-5,4	-4,2
Usklađeno za troškove uvođenja drugog stupa mirovinskog osiguranja	-7,4	-5,7	-5,4	-3,0
<i>Dodatne informacije:</i>				
Stanje duga središnje države 1/	49,3	50,9	50,7	50,4
Višak/manjak proračuna opće države	-7,2	-7,2
Usklađeno za troškove uvođenja drugog stupa mirovinskog osiguranja	-7,2	-6,0

Izvori: Ministarstvo financija i procjene MMF-a

1/ Uključuje dug i dospjele neplaćene obveze za koje jamči država. Stanje duga opće države vjerojatno je veće zbog toga što se neka tijela lokalne države mogu zaduživati bez jamstva središnje države.

15. **Budući da je proračunom predviđen daljnji pad prihoda, očekuje se da će se smanjenje deficita i ovog puta postići još većim smanjenjem rashoda** (PN, t. 6 i 7). Očekuje se da će se udjel prihoda u 2002. smanjiti sa 38,4 posto BDP-a, koliko je iznosio 2001. na 37,2 posto BDP-a, budući da gubici prihoda uslijed uvođenja drugog stupa mirovinskog osiguranja, nižih carina zbog ulaska u WTO i sklapanja sporazuma o slobodnoj trgovini, te cjelogodišnjeg učinka decentralizacije premašuju povećanje prihoda postignuto višim trošarinama na automobile i pivo, novim porezom na osiguranje vozila, mjerama za poboljšanje naplate doprinosa za socijalno osiguranje i uključivanjem prihoda korisnika proračuna u sami proračun. Očekuje se da će sve značajnije kategorije rashoda, osim isplate kamata, padati u odnosu na BDP, tako da će se udjel rashoda u 2002. smanjiti sa 43,8 posto BDP-a, koliko je iznosio u 2001., na 41,4 posto BDP-a. Vlasti očekuju da će otpuštanje viška zaposlenika, poglavito u sektoru obrane, omogućiti ispravljanje nepravilnosti u plaćama u uvjetima smanjenja mase plaća. Nove subvencije za otvaranje radnih mjesta i gospodarski razvoj djelomično su neutralizirale uštede, procijenjene na gotovo 1,4 posto BDP-a, koje su postignute reformom sustava socijalnih transfera, usvojenom prije završetka prvog preispitivanja programa.

16. **Za razliku od 2000. i 2001., proračun se u znatno manjoj mjeri financira prihodima od privatizacije, a više sredstvima domaćih nebankovnih institucija.** Privatizacija je u proračunu planirana konzervativno, te bi trebala rezultirati samo polovicom izuzetno niskih prihoda u 2001. Za razliku od toga, očekuje se gotovo dvostruko veće neto zaduživanje u inozemstvu, što je uglavnom posljedica pomicanja isplate SAL-a na početak 2002. Zaduhivanje kod domaćih nebankovnih institucija

snažno će rasti uslijed potreba za plasmanom novih privatnih mirovinskih fondova, što će ostaviti dovoljno mogućnosti za rješavanje (do sredine godine) preostalih dospjelih neplaćenih obveza i znatno smanjenje zaduženosti kod banaka. Očekuje se da će se tim smanjenjem osigurati sredstva za 10,5-postotni rast kreditiranja nedržavnog sektora u skladu s monetarnim programom HNB-a za 2002.

17. **Unatoč poduzetim mjerama za povećanje transparentnosti⁵, proračun za 2002. predviđa dva nova proračunska fonda, čime se ugrožava postignuti napredak** (PN, t. 5). Navedeni fondovi smiju potrošiti do 2 posto BDP-a, što će se većim dijelom financirati prihodima od privatizacije. Vlasti smatraju da su ti fondovi potrebni kako bi se naglasila njihova opredijeljenost za gospodarski rast, zapošljavanje i regionalni razvoj i osigurala potpora privatizaciji. Budu li prihodi od privatizacije manji od proračunskog plana, vlasti namjeravaju zadržati rashode dvaju fondova ispod proračunom predviđenih vrijednosti. Međutim, fondovi će moći unaprijed iskoristiti do 20 posto planiranih prihoda od privatizacije, uz limit od 10 posto tijekom prvog tromjesečja 2002. (PN, t. 7). Zbog toga će svaki manjak u privatizacijskim prihodima, koji bi bio izvan navedenih limita, rezultirati smanjenjem državnih rashoda i manjim proračunskim deficitom. Međutim, ako bi prihodi od privatizacije premašili konzervativni proračunski plan (tj. 1,5 posto BDP-a), višak prihoda upotrijebio bi se za smanjenje duga. Preispitivanje poslovanja fondova obaviti će se sredinom 2002. Prva faza procesa decentralizacije, započeta sredinom 2001., dovršena je početkom 2002. prenošenjem odgovornosti za troškove poslovanja i održavanje domova za starije i nemoćne osobe na lokalna tijela vlasti. Međutim, prema savjetu misije MMF-a za tehničku pomoć, druga i treća faza decentralizacije odgođene su do poboljšanja provedbenih kapaciteta na lokalnoj razini.

IV. PROGRAM ZA RAZDOBLJE OD SIJEČNJA DO OŽUJKA 2002.

18. **Kvantitativni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa u razdoblju do 31. ožujka 2002. temelje se za državnim proračunu za 2002. i monetarnom programu HNB-a za 2002.** (PN, Prilog I.). Gornju granicu deficita proračuna konsolidirane središnje države treba povećati odn. smanjiti za svotu za koju doprinosi za drugi stup mirovinskog osiguranje, uplaćeni u privatne mirovinske fondove tijekom prvog tromjesečja 2002. premašuju odn. iznose manje od procijenjene svote od 412 mil. kuna (PN, t. 9). Podgranica za neto kredite bankovnog sustava konsolidiranoj središnjoj državi povećat će se za 250 mil. kuna, kako bi se osigurao predujam sredstava privatizacije koja dva nova proračunska fonda mogu koristiti unaprijed (PN, t. 9). Kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa u razdoblju do 31. ožujka 2002. također su predloženi na osnovi stanja dospjelih neplaćenih obveza konsolidirane središnje države, povećanja neto kredita bankovnog sustava odabranim javnim poduzećima, povećanja neto raspoloživih međunarodnih pričuva HNB-a, povećanja neto domaće aktive HNB-a, stanja kratkoročnog inozemnog javnog duga i duga za koji jamči država, te ugovaranja i davanja jamstava za nepriviligirani vanjski dug s izvornim rokom dospijea većim od jedne godine, s tim da rok dospijea podgranice za taj dug iznosi manje od 5 godina. Kao i u 2001., premaši li primarni novac projicirane vrijednosti, HNB će se konzultirati s Fondom,

⁵ Proračun za 2002 prikazan je na modificiranoj obračunskoj osnovi, tako da su prihodi od privatizacije stavka financiranja. Proračun uključuje svih pet prijašnjih izvanproračunskih fondova, te vlastite prihode i odgovarajuće rashode korisnika proračuna.

kako bi utvrdio opravdavaju li inflacijski izgledi nesterilizirano povećanje međunarodnih pričuva (PN, t. 11).

19. **Strukturne mjere koje uvjetuje MMF ograničene su na aktivnosti od makroekonomskog značaja, usmjerene na postizanje ciljnog proračunskog deficita za 2002. i njegovo financiranje.** Postoje tri prethodne mjere: saborsko usvajanje zakona o privatizacije HEP-a i INA-e, koje je bilo početno planirano za kraj rujna 2001. (PN, t. 15); imenovanje savjetnika za privatizaciju poštanske banke (HPB; PN, t. 16.); i saborsko usvajanje zakona o zapošljavanju (PN, t. 18). Zbog svoje važnosti za ostvarenje planirane svote prihoda od privatizacije, usvajanje programa za privatizaciju najmanje 25 posto dionica INA-e strukturna je kontrolna točka za 31. ožujka 2002. (PN, t. 15; tablica u tekstu). I na kraju, daljnje smanjenje broja zaposlenih u državnom sektoru strukturni je kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa (PN, t. 18; i točka 20. ovog materijala).

Hrvatska: Strukturne kontrolne točke u okviru stand-by aranžmana

	Očekivani datum dovršenja prema		
	izvornom programu	prvom preispitivanju	drugom preispitivanju
1. Usvajanje zakona o privatizaciji HEP-a i INA-e	30. rujna 2001.	31. prosinca 2001.	20. ožujka 2002. 1/
2. Dovršetak pripreme inicijalne javne ponude za HT	31. svibnja 2001.	... 2/	... 2/
3. Vladino usvajanje privatizacijskog programa za INA-u	31. ožujka 2002.

1/ Prethodna mjera.

2/ Više nije strukturna kontrolna točka. Hrvatske vlasti žele provesti inicijalnu ponudu nakon što se poboljšaju vrijednosti na tržištu telekomunikacijskih poduzeća.

20. **Predložene strukturne mjere koje uvjetuje MMF u dva se vida razlikuju od onoga što je planirano u vrijeme prvog preispitivanja stand-by aranžmana.** *Prvo*, vlasti sporo provode pripreme za privatizaciju HPB-a. No ipak, preliminarni podaci za 2001., koje je potvrdio revizor banke i stručnjak HNB-a za izravni nadzor, ukazuju na znatno poboljšanje financijskih rezultata nakon uvođenja novog rukovodstva i prodaje privatizacijskom fondu imovine koja ne donosi prihod, kao i na činjenicu da je banka dovoljno kapitalizirana. Nakon male dobiti u 2001., poslovni plan banke predviđa dobit i u 2002. U takvom okruženju vlasti predlažu imenovanje savjetnika za privatizaciju prije sastanka Odbora i prodaju najmanje 75 posto dionica banke (kako bi se Vladi ukinulo pravo veta na odluke uprave) na osnovi plana koji bi trebalo izraditi do 15. svibnja 2002. (PN, t. 16) *Drugo*, od vlasti se ne očekuje da do kraja ožujka ispuni strukturni kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa koji se odnosi na smanjenje broja zaposlenih, koji je utvrđen prilikom prvog preispitivanja u okviru stand-by aranžmana. Mjere koje su vlasti planirale za smanjenje broja zaposlenih u sektoru središnje države odgođene su, a saborsko usvajanje paketa zakona za reformu sektora obrane očekuje se sredinom ožujka 2002. Međutim, kako je cilj reforme sektora obrane neto smanjenje broja zaposlenih u oružanim snagama s 41.000 na 25.000, vlasti očekuju da će ostvariti početno planirano neto smanjenje zaposlenosti u državnom sektoru za 10.000 do svibnja 2002., nakon čega će uslijediti daljnja smanjenja. Stoga vlasti mole da se modificira strukturni kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do kraja 31. ožujka 2002., tako da bi

ciljno kumulativno smanjenje broja zaposlenih od kraja 2000. iznosilo približno 8.700 (umjesto 10.000) (PN, t. 18 i Prilog II.).

21. Vlasti se obvezuju da neće stvarati nove eksterne dospjele neplaćene obveze, uvoditi nove ili pooštravati postojeće restrikcije u svezi s plaćanjima, uvoditi viševalutne prakse, sklapati bilateralne ugovore o plaćanju koji nisu u skladu s Člankom VIII. Statuta MMF-a, niti će do završetka programskog razdoblja uvoditi ograničenja za potrebe platne bilance.

V. STANJE PROCJENE ZAŠTITNIH MEHANIZAMA

22. Sredinom 2001. obavljen je preliminarni posao I. faze procjenjivanja zaštitnih mehanizama HNB-a. Međutim, tijekom dovršetka procjene Misija je obaviještena da je HNB angažirao međunarodnog revizora za prvu privatnu eksternu reviziju banke i usklađivanje financijskih izvješća za prethodnu godinu s Međunarodnim računovodstvenim standardima. Zbog toga je Misija odlučila odgoditi procjenjivanje do završetka te revizije.

VI. OCJENA ČLANOVA MISIJE

23. **Makroekonomski rezultati Hrvatske dobri su, a izgledi za blisku budućnost povoljni, unatoč postojanju problema na području proračunske i strukturne politike.** Gospodarski rast bio je veći, inflacija niža, a međunarodne su pričuve rasle brže od plana za 2001. Unatoč još uvijek nepovoljnom vanjskom okruženju i kašnjenju strukturnih reformi, očekuje se da će se pozitivni trendovi nastaviti u doglednoj budućnosti, uz rast potpomognut domaćom potražnjom i povoljnijim stanjem tekućeg računa platne bilance, nižu inflaciju na prosječnoj godišnjoj osnovi i daljnji rast međunarodnih pričuva. Međutim, da bi se rast uz stabilne cijene mogao nastaviti, potreban je daljnji napredak u konsolidaciji proračuna i strukturnim reformama.

24. **Unatoč neispunjavanju triju kvantitativnih kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do 31. prosinca 2001., ukupni su rezultati provedbe programa dobri.** Ispunjeni su ključni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa koji se odnose na proračunski deficit, smanjenje broja zaposlenih u državnom sektoru, međunarodne pričuve i neto domaću aktivu. Isto vrijedi i za kriterije koji se odnose na kreditiranje odabranih javnih poduzeća, kratkoročni vanjski javni dug, te ugovaranje i davanje jamstava za neprivilegirani javni dug s rokom dospijeca većim od jedne i manjim od pet godina. Tri slučaja neispunjavanja kriterija posljedica su podbačaja prihoda od privatizacije, premda se je malo neispunjavanje kriterija koji se odnosi na gornju granicu dospjelih neplaćenih obveza moglo izbjeći razboritijim upravljanjem rashodima. Iako budući uvjeti na tržištu upućuju na to da manjak prihoda od privatizacije nije u cijelosti privremene naravi, udjel javnog duga u BDP-u veći od programiranoga za sada nije imao negativnih makroekonomskih učinaka. Očekujući da će vlasti pažljivije pratiti kretanje dospjelih neplaćenih obveza i upotrijebiti višak privatizacijskih prihoda za smanjenje državnog duga, Misija podupire molbu vlasti za odgodu ispunjenja navedenih triju kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa.

25. **Proračunski program Vlade za 2002. važan je daljnji korak prema smanjenju udjela državnih rashoda u BDP-u i proračunskog deficita**, poglavito u uvjetima gubitka prihoda uslijed uvođenja drugog stupa mirovinskog osiguranja. Vlasti sada moraju energično provoditi svoj program, odupirući se pritiscima za povećanje planirane mase plaća i davanje dodatnih subvencija. Učinjen je napredak u povećanju transparentnosti proračuna, iako uvođenje dvaju novih proračunskih fondova predstavlja korak unazad. Njihovo poslovanje treba pomno pratiti, a rashode tijesno vezati uz ostvarenje prihoda od privatizacije. U budućnosti se Vlada treba držati svojih ciljeva zapošljavanja, rasta i regionalnog razvoja, ne narušavajući pritom transparentnost proračuna. Šira konsolidacija opće države postala je hitan prioritet u uvjetima povećanog trošenja države, izvan okvira tradicionalne konsolidirane središnje države, što se poglavito odnosi na agenciju za izgradnju autocesta. Daljnja prilagodba proračuna trebala bi se temeljiti na takvoj široj konsolidaciji.

26. **S obzirom na još uvijek veliku masu plaća u državnom sektoru, bilo bi dobro da vlasti planiraju daljnje smanjenje zaposlenosti u tom sektoru.** Misija očekuje da strukturni kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, koji se odnosi na smanjenje zaposlenosti u državnom sektoru u razdoblju do 31. ožujka 2002. neće biti ispunjen. Međutim, očekivano je odstupanje relativno malo i privremeno, budući da će ciljno smanjenje broja zaposlenih vjerojatno biti postignuto u svibnju 2002., a znatno veća dodatna smanjenja zaposlenosti očekuju se od provedbe reforme sektora obrane koja je u tijeku. Stoga Misija podupire molbu vlasti da se modificira kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa u razdoblju do 31. ožujka 2002., koji se odnosi na smanjenje broja zaposlenih u državnom sektoru. Očekuje se da će utjecaj tog smanjenja broja zaposlenih na ukupnu nezaposlenost biti mali, budući da će velik dio viška zaposlenih steći pravo na prijevremenu mirovinu ili će biti stavljeni "na čekanje" uz smanjenu plaću, a usvajanje zakona o zapošljavanju i zakona o radu trebalo bi donijeti poboljšanje izgleda za zapošljavanje u privatnom sektoru.

27. **U uvjetima nedavnog povećanja priljeva deviza i ubrzane realizacije projekata izgradnje autocesta koji se financiraju stranim sredstvima, monetarna bi se politika trebala provoditi oprezno.** Čini se da je glavčina priljeva depozita vezanog uz konverziju u euro trajne naravi, što svjedoči o vraćanju povjerenja u domaći bankovni sustav. HNB bi trebao upozoriti banke da zadrže oprez u odobravanju kredita. Očekuju se aprecijacijski pritisci, s obzirom da će banke pretvarati devizna sredstva kako bi financirale domaće kredite i da će agencija za izgradnju autocesta prodavati sredstva od inozemnih zajmova kako bi plaćala uglavnom domaće projektne troškove. U takvim uvjetima HNB će morati razmisliti o sterilizacijskoj intervenciji kako bi izbjegao inflacijske pritiske. U svakom slučaju, ne postoje uvjeti za ublažavanje monetarne politike.

28. **Prijeko je potrebno nastaviti strukturne reforme i, poglavito, privatizaciju.** Napori vlade da privatizira velika javna poduzeća neuvjerljivi su i treba ih odlučno pojačati, kako bi se povećala gospodarska učinkovitost i spriječio daljnji rast udjela javnog duga u BDP-u.

29. **Poboljšanjem financijskog položaja HPB-a dobiveno je vrijeme i povećani su izgledi za privatizaciju te banke.** Nakon što je savjetnik za privatizaciju

dao svoje preporuke, Vlada bi trebala ekspeditivnije krenuti u prodaju dovoljno velikog dijela banke da se ukine njeno pravo veta na odluke uprave.

30. Procjenjivanje mehanizama HNB-a za zaštitu njegove imovine odgođeno je do primitka izvješća o nedavno dovršenoj prvoj privatnoj eksternoj reviziji HNB-a. Tijekom preliminarnog procjenjivanja utvrđeni su manji nedostaci u zaštitnim mehanizmima banke, o kojima je HNB već obaviješten. Zbog kašnjenja izvješća o prvoj eksternoj reviziji, očekuje se da procjenjivanje neće biti završeno do rasprave Izvršnog odbora o drugom preispitivanju programa, kao što je to utvrđeno MMF-ovom politikom zaštitnih mehanizama HNB-a. Unatoč tome, Misija predlaže dovršetak preispitivanja, s obzirom na ograničeni rizik zloporabe i krivog izvješćivanja, koji je ustanovljen prilikom preliminarnog rada na procjeni. Misija smatra da će procjenjivanje biti dovršeno uskoro nakon primitka izvješća o prvoj reviziji.

31. Na osnovi programa vlasti za 2002., predloženih mjera i kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do 31. ožujka 2002. Misija predlaže dovršenje drugog i završnog preispitivanja u okviru stand-by aranžmana.

Tablica 1. Hrvatska: Osnovni ekonomski indikatori, 1995-2003.

	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.		2002.	2003.
							Izvorni program	Projene		
Realni sektor (promjena u postocima)										
Realni BDP	6,8	6,0	6,6	2,5	-0,4	3,7	4,0	4,2	3,5	4,5
Stopa nezaposlenosti (prosječna; postotak radne snage) 1/	...	10,0	9,9	11,4	13,6	16,1	14,5	15,0	14,0	13,0
Cijene na malo (na kraju razdoblja)	3,7	3,4	3,8	5,4	4,4	7,4	4,5	2,6 ^{2/}	3,0	3,0
Bruto nacionalna štednja (postotak BDP-a)	9,9	16,1	18,2	17,2	19,4	21,7	22,0	23,6	25,7	27,0
Bruto domaće investicije (postotak BDP-a)	17,6	21,9	29,8	24,3	26,3	24,0	25,8	26,8	27,7	29,4
Državni proračun (postotak BDP-a)										
Proračun konsolidirane središnje države (na gotov. načelu) 3/	-0,9	-0,4	-1,3	0,6	-2,0	-7,3	-0,8	-3,1	-3,0	-1,9
Proračun konsolidirane središnje države (na obrač. načelu)	-2,0	-3,0	-7,4	-5,7	-5,3	-5,4	-4,2	-2,0
Dug konsolidirane središnje države (na kraju razdoblja) 4/	19,3	29,2	31,9	38,8	51,1	50,9	46,2	50,7	50,4	48,5
Novac i krediti (na kraju razdoblja; promjena u postocima)										
Ukupna likvidna sredstva	40,4	49,1	37,6	13,0	-1,2	28,9	15,3	45,2 ^{2/}	9,8	12,6
Krediti proračunu konsolidirane središnje države	-3,0	-3,4	-49,9	-2,7	59,9	12,0	0,0	5,1 ^{2/}	-30,5	-16,3
Ostali krediti	18,9	3,1	44,1	22,4	-8,8	9,1	15,9	24,7 ^{2/}	10,7	14,6
Kamatne stope (na kraju razdoblja; postotak)										
Prosječna pasivna kamatna stopa	6,1	4,2	4,4	4,1	4,3	3,4	...	2,8
Prosječna aktivna kamatna stopa	22,3	18,5	14,1	16,1	13,5	10,5	...	9,5
Platna bilanca (postotak BDP-a)										
Vanjskotrgovinska bilanca	-17,3	-18,2	-25,8	-19,2	-16,4	-16,8	-17,3	-19,7	-17,9	-17,7
Tekući račun platne bilance	-7,7	-5,5	-11,6	-7,1	-6,9	-2,3	-3,9	-3,3	-2,0	-2,4
Inozemni dug (na kraju razdoblja)	20,8	23,2	31,9	40,3	44,5	53,1	50,4	48,6	47,7	45,3
Bruto međunarodne pričuve (u mil. USD; na kraju razdoblja)	1.895	2.314	2.539	2.816	3.025	3.525	3.663	4.697	5.187	5.933
Međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga)	2,4	2,8	2,7	3,2	3,7	4,4	4,3	5,3	5,8	6,2
Kratkoročni dug (kao postotak bruto raspolož. međ. pričuva) 5/	31,6	40,7	45,6	75,1	83,5	75,2	75,7	47,0	42,3	41,8
Tečaj										
Tečajni sustav	U kategoriji ostalih upravljanih fluktuirajućih tečajeva									
Tečaj kune prema američkom dolaru (28. veljače 2002.)	8,6007									
Nominalni efektivni tečaj (1995.=100; prosjek razdoblja)	100,0	100,4	102,1	100,3	94,8	94,6	...	98,1
Realni efektivni tečaj (1995.=100; prosjek razdoblja)	100,0	99,7	100,6	101,0	97,1	98,9	...	103,1

Izvori: Hrvatske vlasti, Sustav informacija MMF-a i procjene MMF-a

1/ Anketa o radnoj snazi (utemeljena na standardima ILO-a).

2/ Ostvareno.

3/ Nacionalna prezentacija, prihodi od privatizacije su stavka koja se nalazi iznad crte.

4/ Obuhvaća dospjele neplaćene obveze i dug za koji jamči RH.

5/ Na osnovi preostalog dospjeća.

Tablica 2. Hrvatska: Bilanca štednje i investicija, 1997-2003.

(u milijunima kuna)

	1997.	1998.	1999.	2000.	2001. Prog.	2002. Proj.	2003. Proj.
Inozemna štednja	14.316	9.738	9.889	3.582	5.549	3.554	4.620
Razlika između domaće štednje i investicija	-14.316	-9.738	-9.889	-3.582	-5.549	-3.554	-4.620
Štednja	22.519	23.733	27.687	34.146	40.225	46.668	52.839
Investicije	36.835	33.472	37.576	37.727	45.773	50.222	57.459
Proračun konsolidirane središnje države	-1.957	-3.093	-9.033	-7.759	-8.377	-6.952	-3.140
Štednja 1/	3.734	4.905	-1.020	-2.490	-2.741	-1.515 ^{5/}	2.417 ^{5/6/}
Investicije 2/	5.690	7.998	8.013	5.269	5.636	5.437	5.557
Ostali sektori 3/	-12.359	-6.645	-857	4.177	2.828	3.398	-1.480
Štednja	18.786	18.829	28.707	36.636	42.966	48.183 ^{5/}	50.422 ^{5/6/}
Investicije 4/	31.145	25.474	29.564	32.458	40.137	44.785	51.902
(kao postotak BDP-a)							
Inozemna štednja	11,6	7,1	6,9	2,3	3,3	2,0	2,4
Razlika između domaće štednje i investicija	-11,6	-7,1	-6,9	-2,3	-3,3	-2,0	-2,4
Štednja	18,2	17,2	19,4	21,7	23,6	25,7	27,0
Investicije	29,8	24,3	26,3	24,0	26,8	27,6	29,4
Proračun konsolidirane središnje države (na obrač. načelu)	-1,6	-2,2	-6,3	-4,9	-4,9	-3,8	-1,6
Štednja 1/	3,0	3,6	-0,7	-1,6	-1,6	-0,8 ^{5/}	1,2 ^{5/6/}
Investicije 2/	4,6	5,8	5,6	3,3	3,3	3,0	2,8
Ostali sektori 3/	-10,0	-4,8	-0,6	2,7	1,7	1,9	-0,8
Štednja	15,2	13,7	20,1	23,3	25,2	26,5 ^{5/}	25,8 ^{5/6/}
Investicije 4/	25,2	18,5	20,7	20,6	23,5	24,7	26,5
<u>Dodatne informacije</u>							
BDP u tekućim cijenama (u mil. kuna)	123.812	137.604	142.700	157.510	170.497	181.672	195.543
Bruto nacionalni raspoloživi dohodak u tekućim cijenama (u mil. kuna)	129.027	141.052	144.712	161.674	174.023	185.019	198.854
Proračun konsolidirane središnje države	29.868	37.250	30.508	30.602	28.145	28.187	32.047
Ostali sektori	99.159	103.802	114.204	131.072	145.878	156.832	166.807

Izvori: Hrvatska narodna banka, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i procjene MMF-a

1/ Tekući prihodi umanjeni za tekuće rashode (bez tekućih transfera i plaćanja po kamatama).

2/ Bez neto posudbi.

3/ Uključuje nižu razinu države i javna poduzeća.

4/ Uključuje promjene u zalihama.

5/ Zbog uvođenja drugog stupa mirovinskog osiguranja štednja države se smanjuje (a štednja ostalih sektora povećava za isti iznos) za 1,2 posto BDP-a u 2002. i 1,3 posto BDP-a u 2003.

6/ Štednja države se povećava, a štednja ostalih sektora se smanjuje za 0,9 posto BDP-a zbog prestanka isplata prema "Malom zakonu".

Tablica 3. Hrvatska: BDP prema kategorijama rashoda, 1998-2003.

	1998.	1999.	2000.	2001. proc.	2002. proj.	2003. proj.
(promjena u postocima)						
RealNI BDP	2,5	-0,4	3,7	4,2	3,5	4,5
Domaća potražnja	-1,6	-1,8	1,3	5,0	2,0	4,7
Potrošnja	2,7	-4,5	2,9	1,1	0,5	2,6
Privatna 1/	-0,2	-2,7	4,1	4,4	2,5	4,0
Država	11,5	-9,6	-0,9	-9,0	-6,6	-3,0
Bruto investicije	2,5	-1,1	-3,5	11,0	7,2	12,1
Privatne 1/	-5,0	-0,2	7,2	12,3	9,6	14,0
Država	34,7	-3,8	-37,0	3,6	-6,3	-0,8
Izvoz	4,4	0,5	10,3	8,5	4,3	5,6
Uvoz	-4,5	-2,9	3,9	9,6	1,2	5,8
(doprinosi promjenama u postocima)						
Realni BDP	2,5	-0,4	3,7	4,2	3,5	4,5
Domaća potražnja	-1,9	-2,0	1,4	5,4	2,1	5,0
Potrošnja	2,3	-3,9	2,4	0,9	0,4	2,0
Privatna 1/	-0,1	-1,7	2,5	2,7	1,6	2,5
Država	2,4	-2,2	-0,2	-1,8	-1,2	-0,5
Bruto investicije	0,6	-0,3	-0,8	2,4	1,7	3,0
Privatne 1/	-1,0	0,0	1,3	2,3	1,9	3,0
Država	1,6	-0,2	-2,2	0,1	-0,2	0,0
Promjene u zalihama 2/	-4,8	2,1	-0,1	2,0	0,0	0,0
Neto inozemna potražnja	4,4	1,7	2,3	-1,1	1,3	-0,5
Izvoz	1,8	0,2	4,3	3,8	2,0	2,6
Uvoz	2,6	1,5	-2,0	-5,0	-0,6	-3,1

Izvori: Hrvatska narodna banka, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i procjene MMF-a

1/ Uključuje lokalnu državu.

2/ Uključuje statističke razlike.

Tablica 4. Hrvatska: Platna bilanca, 2000–03. 1/

(u mil. USD, osim ako je navedeno drugačije)

	2000.	2001.				2001.	2002.				2002.	2003.
		1. tr.	2. tr.	3. tr.	4. tr.		1. tr.	2. tr.	3. tr.	4. tr.		
Tekuće transakcije	-433	-611	-840	1.222	-435	-664	-594	-474	1.223	-583	-428	-555
Saldo robne razmjene	-3.204	-808	-1.284	-975	-948	-4.016	-776	-1.092	-964	-1.086	-3.918	-4.152
Izvoz f.o.b.	4.567	1.111	1.164	1.220	1.254	4.750	1.152	1.196	1.295	1.323	4.966	5.287
Uvoz f.o.b.	-7.771	-1.920	-2.448	-2.195	-2.203	-8.766	-1.928	-2.288	-2.259	-2.408	-8.884	-9.439
Usluge i dohodak	1.888	-25	190	1.959	279	2.403	-31	379	1.957	272	2.577	2.684
Prijevoz	179	45	38	50	15	148	63	59	70	26	218	233
Putovanja	2.190	81	392	1.979	260	2.713	100	462	1.945	261	2.768	2.858
Ostale usluge	-101	6	22	14	26	69	13	30	22	36	100	108
Naknade zaposlenima	70	29	30	32	31	121	17	17	20	16	70	70
Kamatni prihod	-450	-187	-292	-116	-53	-648	-224	-189	-100	-67	-579	-584
Tekući transferi	883	223	254	238	234	949	213	239	229	231	913	913
Kapitalne i financijske transakcije	1.538	316	1.140	9	44	1.509	394	638	-681	601	952	1.335
Kapitalne transakcije	21	3	119	-113	6	16	5	5	5	5	18	18
Financijske transakcije	1.517	313	1.020	122	38	1.493	390	633	-685	597	934	1.317
Izravna ulaganja	1.086	74	370	165	588	1.197	164	358	120	448	1.090	954
Portfeljna ulaganja	722	576	27	175	-62	716	52	145	-75	0	122	39
Srednjoročni i dugoročni krediti	175	-14	22	33	-5	36	203	36	38	155	431	195
Aktiva	8	-2	3	-9	1	-7	0	0	0	0	0	0
Pasiva	168	-12	19	41	-5	43	203	36	38	155	431	195
Korištenje	1.413	196	227	383	285	1.091	363	303	261	402	1.329	1.485
Plan otplate	-1.245	-208	-208	-341	-291	-1.048	-160	-267	-223	-247	-898	-1.290
Valuta i depoziti 2/	-1.053	47	353	-584	484	300	-103	101	-601	-116	-719	0
Kratkoročni kapitalni priljevi (neto) 2/ 3/	214	-59	-26	-9	-319	-412	173	-56	-128	70	58	0
Trgovinski krediti 4/	372	-310	274	342	-649	-344	-100	51	-39	40	-48	129
Neto pogreške i propusti	-494	435	101	-814	777	499	0	0	0	0	0	0
Ukupni višak/manjak	611	140	401	417	386	1.344	-200	164	542	18	524	780
Financiranje	-611	-140	-401	-417	-386	-1.344	200	-164	-542	-18	-524	-780
Bruto međunarodne pričuve (= povećanje)	-582	-140	-387	-414	-372	-1.313	203	-150	-539	-4	-490	-746
MMF (neto kupnje)	-29	0	-14	-3	-14	-31	-3	-14	-3	-14	-34	-34
Izvanredno financiranje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodatne informacije												
Tekući račun platne bilance (postotak BDP-a)	-2,3	-3,0	-4,1	6,0	-2,1	-3,3	-2,7	-2,2	5,6	-2,7	-2,0	-2,4
Bruto službene međunarodne pričuve	3.525	3.514	3.799	4.416	4.697	4.697	4.494	4.644	5.183	5.187	5.187	5.933
u mjesecima uvoza robe i nefaktorskih usluga	4,0	4,0	4,3	5,0	5,2	5,2	4,8	4,9	5,4	5,4	5,4	5,9
Neto međunarodne pričuve	3.325	3.314	3.612	4.233	4.528	4.528	4.328	4.492	5.034	5.052	5.052	5.831
u mjesecima uvoza robe i nefaktorskih usluga	3,8	3,7	4,1	4,8	5,0	5,0	4,6	4,7	5,3	5,3	5,3	5,8
Neto raspoložive međunarodne pričuve	2.430	2.488	2.761	3.045	3.476	3.476	3.276	3.440	3.982	4.000	4.000	4.780
u mjesecima uvoza robe i nefaktorskih usluga	2,7	2,8	3,2	3,5	3,9	3,9	3,5	3,6	4,2	4,2	4,2	4,7
Stanje duga 6/	10.101	10.138	10.115	10.282	9.929	9.929	10.181	10.348	10.308	10.449	10.449	10.649
od toga: kratkoročni dug 3/ 7/	676	713	625	615	298	298	298	298	298	298	298	298
Omjer inozemnog duga prema BDP-u 6/	53,1	52,8	52,0	51,9	48,6	48,6	49,1	48,7	47,7	47,7	47,7	45,3
Kratkoročni dug kao % bruto raspol. međunarodnih pričuva 3/ 7/ 8/	75,2					47,0					42,3	41,8
Kratkoročni dug i deficit tekućeg računa platne bilance umanjten za izravna strana ulaganja kao % bruto raspol. med. pričuva 3/ 7/ 8/	54,9					28,9					32,7	35,0
Servisiranje inozemnog duga	-1.986	-595	-333	-564	-407	-1.900	-821	-430	-441	-359	-2.051	-2.106
Omjer servisiranja inozemnog duga prema izvozu	22,9	35,0	16,1	15,0	20,4	19,9	45,8	19,5	11,5	17,1	20,6	20,1
BDP (u mil. USD)	19.030	4.665	5.023	5.454	5.269	20.412	4.984	5.533	5.839	5.543	21.898	23.508
BDP (u mil. HRK)	157.510	38.666	42.652	45.509	43.670	170.497	41.419	45.952	48.421	45.880	181.672	195.543
Tečajne stope												
Kuna prema euru (prosjek razdoblja)	7,65	7,65	7,41	7,43	7,42	7,48
Kuna prema američkom dolaru (prosjek razdoblja)	8,28	8,29	8,49	8,34	8,29	8,35

Izvori: Hrvatska narodna banka, *World Economic Outlook* i procjene MMF-a

1/ Temeljni se na platnoj bilanci HNB-a revidiranju u veljači 2002. i preliminarnim podacima za kraj prosinca 2001.

2/ Projekcije za 1. tr. 2002. obuhvaćaju pretpostavljenu promjenu u depozitima stanovništva nastalu zbog uvođenja eura.

3/ Podaci o kratkoročnim kreditima poslovnih banaka prikupljeni su od HNB-ove Direkcije za provođenje devizne politike.

4/ Obuhvaćeni su samo trgovinski krediti za potrebe uvoza s rokom dospijeća kraćim od tri mjeseca.

5/ Bruto međunarodne pričuve usklađene naniže za deviznu štednju redepoiniranu na račune HNB-a i za iznos nedospjelih blagajničkih zapisa HNB-a nominiranih u stranoj valuti.

6/ Ne obuhvaća dug koji je isključen iz sporazuma s Londonskim klubom.

7/ Obuhvat je ograničen na kratkoročna kreditna zaduženja registrirana kod HNB-a.

8/ Kratkoročni dug prikazan je na osnovi preostalog dospijeća.

Tablica 5. Hrvatska: Provedba kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, rujan - prosinac 2001. ^{1/}
(u mil. HRK, osim ako je navedeno drugačije)

		rujan	prosinac
Kvantitativni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa			
1	Kumulativni deficit proračuna konsolidirane središnje države 2/	program ostvareno odstupanje (+)	3.098 5.378 7
2	Kumulativno povećanje neto kredita bankovnog sustava proračunu konsolidirane središnje države 2/	program ostvareno odstupanje (+)	1.683 * 969 -1.115
3	Dospjele neplaćene obveze proračuna konsolidirane središnje države 2/	program ostvareno odstupanje (+)	-450 -871 -29
4	Kumulativno povećanje neto kredita bankovnog sustava odabranim javnim poduzećima 2/	program actual odstupanje (+)	300 -670 1.020
5	Inozemni javni dug i inozemni javni dug za koji jamči RH		
	a) Stanje kratkoročnog duga 2/ 3/	<=1 godine program ostvareno odstupanje (+)	426 * 366 66
		>1 godine program ostvareno odstupanje (+)	410 738 -203
	b) Kumulativno povećanje nepriviligiranog duga 2/ 3/	<5 godina program ostvareno odstupanje (+)	45 44 1
6	Kumulativno povećanje neto raspoloživih međunarodnih pričuva Hrvatske narodne banke 3/ 4/	program actual odstupanje (+)	-5 * 637 505
7	Kumulativno povećanje neto domaće aktive Hrvatske narodne banke 2/	program ostvareno odstupanje (+)	1.093 * -272 3.737
Strukturni kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa			
1	Broj zaposlenih u državnom sektoru	program ostvareno odstupanje (+)	... 171.129 169.812 1.317
<i>Dodatna infomacija</i>			
	Kumulativno povećanje primarnog novca	program ostvareno odstupanje (+)	1.051 5.250 -643

1/ Ciljevi za rujun su indikativni. Revidirani program (Dodatni memorandum o ekonomskoj i financijskoj politici 8/29/01, EBS/01/63), kumulativne promjene od 30. lipnja 2001. "*" označava korištenje prilagodbe (Dodatni memorandum o ekonomskoj i financijskoj politici 8/29/01, Dodaci IV., V., VII. i VIII.); "***" označava korištenje prilagodbe za promjene u obveznim pričuvama (dopunsko Pismo namjere 31. listopada 2001).

2/ Gornja granica.

3/ U mil. USD.

4/ Donja granica.

Tablica 6. Hrvatska: Operacije proračuna konsolidirane središnje države prema ekonomskim kategorijama na obračunskom načelu, 1999-2003.

	(u mil. HRK)													
	1999.	2000.	2001.				2002.				2003.			
	ostvareno	ostvareno	revidirani program	prelim.	ostvareno u 1. tr.	ostvareno u 2. tr.	ostvareno u 3. tr.	prelim. u 4. tr.	prog.	program za 1. tr.	program za 2. tr.	program za 3. tr.	program za 4. tr.	proj.
Prihodi i potpore	61.122	62.801	65.355	65.473	14.354	16.747	16.710	17.663	67.520	14.881	16.499	17.594	18.547	70.736
Tekući prihodi	61.122	62.801	65.354	65.473	14.354	16.747	16.709	17.662	67.519	14.881	16.499	17.593	18.546	70.735
Porezni prihodi	58.044	59.739	62.582	62.272	13.802	15.842	15.911	16.717	63.551	14.210	15.497	16.417	17.426	66.520
Porez na dohodak	4.571	4.095	3.650	3.404	888	804	808	904	3.532	961	766	845	959	3.687
Doprinosi za socijalno osiguranje	19.727	20.549	21.575	21.779	5.090	5.402	5.482	5.805	22.055	5.040	5.247	5.849	5.919	23.382
Porez na dobit	2.366	1.674	1.781	1.987	293	814	386	494	2.082	421	709	429	523	2.219
Porez na promet nekretninama	247	259	264	282	68	66	66	82	300	68	72	69	91	303
Porez na promet robe i usluga	26.379	28.902	31.550	30.517	6.661	7.583	8.057	8.215	31.599	6.834	7.686	8.226	8.852	33.141
Porez na dodanu vrijednost	19.830	21.425	23.286	22.731	4.982	5.632	5.811	6.307	23.990	5.247	5.856	6.081	6.805	25.698
Trošarine	6.161	7.323	8.188	7.634	1.644	1.905	2.215	1.871	7.218	1.494	1.728	2.050	1.947	7.443
Ostali porezi na promet robe i usluga	388	153	75	151	35	46	32	37	391	92	103	96	100	0
Porezi na međunarodnu trgovinu	4.288	3.795	3.237	3.820	667	1.077	1.001	1.075	3.469	754	895	881	938	3.286
Ostali porezni prihodi	467	465	525	483	134	96	111	143	514	132	122	117	144	501
Neporezni prihodi	3.078	3.063	2.772	3.201	552	905	798	946	3.969	670	1.002	1.177	1.120	4.215
Kapitalni prihodi	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Potpore	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodi i neto posudbe	71.614	71.735	74.309	74.665	17.678	17.341	19.248	20.397	75.218	17.449	17.598	19.069	21.102	74.643
Rashodi	70.115	70.559	73.479	73.849	17.592	17.176	19.070	20.011	74.472	17.226	17.476	18.876	20.895	73.875
Tekući rashodi	62.102	65.291	66.876	68.214	16.524	16.542	17.093	18.055	69.036	16.539	16.236	17.489	18.772	68.319
Rashodi na promet robe i usluga	31.528	33.091	30.171	30.886	7.087	7.901	7.564	8.334	29.702	6.804	7.166	7.463	8.269	29.630
Plaće i doprinosi poslodavaca	16.686	18.143	16.504	17.457	4.425	4.432	4.201	4.399	17.417	4.324	4.334	4.352	4.407	16.981
Ostale kupovine robe i usluga	14.842	14.948	13.666	13.429	2.662	3.469	3.364	3.935	12.285	2.480	2.832	3.111	3.862	12.648
Plaćanje kamata	2.334	2.879	3.645	3.223	1.433	389	958	443	3.933	1.485	486	1.128	834	4.487
Subvencije i ostali tekući transferi	28.240	29.321	33.060	34.105	8.003	8.252	8.571	9.279	35.400	8.249	8.584	8.898	9.669	34.202
Kapitalni rashodi	8.013	5.268	6.604	5.635	1.069	634	1.977	1.956	5.437	687	1.240	1.387	2.123	5.557
Posudbe umanjene za otplate	1.499	1.176	830	815	86	165	178	386	746	223	123	193	207	768
Višak/manjak konsolidirane središnje države (kao postotak BDP-a)	-10.491	-8.934	-8.955	-9.191	-3.325	-593	-2.538	-2.735	-7.698	-2.568	-1.099	-1.475	-2.555	-3.907
	-7,4	-5,7	-5,2	-5,4	-1,9	-0,3	-1,5	-1,6	-4,2	-1,4	-0,6	-0,8	-1,4	-2,0
Financiranje 1/	10.491	8.934	8.955	9.191	3.325	594	2.538	2.735	7.698	2.568	1.099	1.475	2.555	3.907
Prihodi od privatizacije	6.420	3.158	6.872	5.305	56	96	157	4.996	2.730	673	692	673	691	281
Prihodi od "poreznih obveznica"	0	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posudbe u inozemstvu	4.632	6.396	4.070	2.622	4.222	-85	1.161	-2.675	5.306	1.802	2.471	-406	1.438	2.791
Proračun središnje države, korištenje	5.906	10.599	9.864	8.179	5.734	76	1.919	450	10.070	5.176	2.537	597	1.760	5.907
Proračun središnje države, otplate	-1.291	-4.142	-5.794	-5.479	-1.499	-137	-747	-3.095	-4.727	-3.364	-57	-993	-313	-3.117
Proračun središnje države, neto promjene u depozitima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izvanproračunski fondovi, neto posudbe	17	-61	0	-78	-14	-24	-11	-30	-37	-10	-9	-9	-8	0
Domaće posudbe	-561	-1.370	-1.987	1.263	-953	582	1.220	414	-338	92	-2.064	1.207	426	836
Od ostale opće države	0	0	-29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47
Od ostalog nebankovnog sektora	1.123	-5.792	-1.401	450	-197	66	251	330	3.729	314	465	705	2.245	2.301
Neto promjene u dospjelim neplaćenim obvezama	1.164	-5.698	-1.499	-1.470	-457	-142	392	-1.263	-506	-267	-239	0	0	0
Od bankovnog sektora	-1.684	4.423	-557	813	-756	516	969	84	-4.067	-221	-2.529	503	-1.819	-1.511
Nominalni BDP	142.700	157.510	173.764	170.497					181.672					195.543

Izvori: Ministarstvo financija i procjene MMF-a

1/ Mjereno prema stvarnom tečaju.

Tablica 7. Hrvatska: Operacije proračuna konsolidirane središnje države prema ekonomskim kategorijama na obračunskom načelu, 1999-2003.

	(kao postotak BDP-a)													
	1999.		2000.		2001.				2002.					2003.
	ostvareno	ostvareno	revidirani program	prelim.	ostvareno u 1. tr.	ostvareno u 2. tr.	ostvareno u 3. tr.	prelim. u 4. tr.	prog.	program za 1. tr.	program za 2. tr.	program za 3. tr.	program za 4. tr.	proj.
Prihodi i potpore	42,8	39,9	37,6	38,4	8,4	9,8	9,8	10,4	37,2	8,2	9,1	9,7	10,2	36,2
Tekući prihodi	42,8	39,9	37,6	38,4	8,4	9,8	9,8	10,4	37,2	8,2	9,1	9,7	10,2	36,2
Porezni prihodi	40,7	37,9	36,0	36,5	8,1	9,3	9,3	9,8	35,0	7,8	8,5	9,0	9,6	34,0
Porez na dohodak	3,2	2,6	2,1	2,0	0,5	0,5	0,5	0,5	1,9	0,5	0,4	0,5	0,5	1,9
Doprinosi za socijalno osiguranje	13,8	13,0	12,4	12,8	3,0	3,2	3,2	3,4	12,1	2,8	2,9	3,2	3,3	12,0
Porez na dobit	1,7	1,1	1,0	1,2	0,2	0,5	0,2	0,3	1,1	0,2	0,4	0,2	0,3	1,1
Porez na promet nekretninama	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
Porez na promet robe i usluga	18,5	18,3	18,2	17,9	3,9	4,4	4,7	4,8	17,4	3,8	4,2	4,5	4,9	16,9
Porez na dodanu vrijednost	13,9	13,6	13,4	13,3	2,9	3,3	3,4	3,7	13,2	2,9	3,2	3,3	3,7	13,1
Trošarine	4,3	4,6	4,7	4,5	1,0	1,1	1,3	1,1	4,0	0,8	1,0	1,1	1,1	3,8
Ostali porezi na promet robe i usluga	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Porezi na međunarodnu trgovinu	3,0	2,4	1,9	2,2	0,4	0,6	0,6	0,6	1,9	0,4	0,5	0,5	0,5	1,7
Ostali porezni prihodi	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
Neporezni prihodi	2,2	1,9	1,6	1,9	0,3	0,5	0,5	0,6	2,2	0,4	0,6	0,6	0,6	2,2
Kapitalni prihodi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Potpore	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rashodi i neto posudbe	50,2	45,5	42,8	43,8	10,4	10,2	11,3	12,0	41,4	9,6	9,7	10,5	11,6	38,2
Rashodi	49,1	44,8	42,3	43,3	10,3	10,1	11,2	11,7	41,0	9,5	9,6	10,4	11,5	37,8
Tekući rashodi	43,5	41,5	38,5	40,0	9,7	9,7	10,0	10,6	38,0	9,1	8,9	9,6	10,3	34,9
Rashodi na promet robe i usluga	22,1	21,0	17,4	18,1	4,2	4,6	4,4	4,9	16,3	3,7	3,9	4,1	4,6	15,2
Plaće i doprinosi poslodavaca	11,7	11,5	9,5	10,2	2,6	2,6	2,5	2,6	9,6	2,4	2,4	2,4	2,4	8,7
Ostale kupovine robe i usluga	10,4	9,5	7,9	7,9	1,6	2,0	2,0	2,3	6,8	1,4	1,6	1,7	2,1	6,5
Plaćanje kamata	1,6	1,8	2,1	1,9	0,8	0,2	0,6	0,3	2,2	0,8	0,3	0,6	0,5	2,3
Subvencije i ostali tekući transferi	19,8	18,6	19,0	20,0	4,7	4,8	5,0	5,4	19,5	4,5	4,7	4,9	5,3	17,5
Kapitalni rashodi	5,6	3,3	3,8	3,3	0,6	0,4	1,2	1,1	3,0	0,4	0,7	0,8	1,2	2,8
Posudbe umanjene za otplate	1,1	0,7	0,5	0,5	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Višak/manjak konsolidirane središnje države	-7,4	-5,7	-5,2	-5,4	-1,9	-0,3	-1,5	-1,6	-4,2	-1,4	-0,6	-0,8	-1,4	-2,0
Financiranje 1/	7,4	5,7	5,2	5,4	1,9	0,3	1,5	1,6	4,2	1,4	0,6	0,8	1,4	2,0
Prihodi od privatizacije	4,5	2,0	4,0	3,1	0,0	0,1	0,1	2,9	1,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,1
Prihodi od "poreznih obveznica"	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Posudbe u inozemstvu	3,2	4,1	2,3	1,5	2,5	0,0	0,7	-1,6	2,9	1,0	1,4	-0,2	0,8	1,4
Proračun središnje države, korištenje	4,1	6,7	5,7	4,8	3,4	0,0	1,1	0,3	5,5	2,8	1,4	0,3	1,0	3,0
Proračun središnje države, otplate	-0,9	-2,6	-3,3	-3,2	-0,9	-0,1	-0,4	-1,8	-2,6	-1,9	0,0	-0,5	-0,2	-1,6
Proračun središnje države, neto promjene u depozitima	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izvanproračunski fondovi, neto posudbe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Domaće posudbe	-0,4	-0,9	-1,1	0,7	-0,6	0,3	0,7	0,2	-0,2	0,1	-1,1	0,7	0,2	0,4
Od ostale opće države	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Od ostalog nebankovnog sektora	0,8	-3,7	-0,8	0,3	-0,1	0,0	0,1	0,2	2,1	0,2	0,3	0,4	1,2	1,2
Neto promjene u dospjelim neplaćenim obvezama	0,8	-3,6	-0,9	-0,9	-0,3	-0,1	0,2	-0,7	-0,3	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
Od bankovnog sektora	-1,2	2,8	-0,3	0,5	-0,4	0,3	0,6	0,0	-2,2	-0,1	-1,4	0,3	-1,0	-0,8

Izvori: Ministarstvo financija i procjene MMF-a

1/ Mjereno prema stvarnom tečaju.

Tablica 8. Hrvatska: Monetarni računi, 2000-2003.
(na kraju razdoblja; u mil. HRK, osim ako je navedeno drugačije)

	2000.	2001.				2002.				2003.	2000.	2001.	2002.	2003.			
		1. tr.	2. tr.	3. tr.	4. tr.	program za 1. tr.	proj. za 2. tr.	proj. za 3. tr.	proj. za 4. tr.	proj.							
														(promjena u postocima)			
Bilanca monetarnih institucija																	
Neto inozemna aktiva	29.017	31.118	30.362	34.431	48.604	47.627	47.828	57.380	58.556	66.080	74,2	67,5	20,5	12,9			
Neto domaća aktiva	44.044	46.387	49.328	53.913	57.468	60.381	60.157	56.906	57.914	65.026	10,1	30,5	0,8	12,3			
od toga: domaći krediti	72.289	75.817	78.690	84.337	87.638	91.414	92.028	89.617	91.467	101.949	9,6	21,2	4,4	11,5			
središnjoj državi, neto	12.766	12.010	12.527	13.496	13.412	13.185	10.656	11.158	9.339	7.828	12,0	5,1	-30,4	-16,2			
ostalim domaćim sektorima	59.523	63.807	66.164	70.841	74.225	78.229	81.372	78.458	82.128	94.120	9,1	24,7	10,6	14,6			
Ukupna likvidna sredstva	73.061	77.505	79.690	88.344	106.071	108.007	107.985	114.286	116.470	131.106	28,9	45,2	9,8	12,6			
Novčana masa	18.030	17.395	19.065	20.285	23.704	23.451	23.897	24.291	24.591	30.084	30,1	31,5	3,7	22,3			
Gotov novac izvan banaka	6.637	6.412	7.266	7.475	8.507	8.372	8.531	8.672	8.779	10.379	11,4	28,2	3,2	18,2			
Depozitni novac	11.394	10.983	11.799	12.810	15.196	15.079	15.366	15.619	15.812	19.705	44,2	33,4	4,1	24,6			
Kvazi novac	55.031	60.109	60.625	68.059	82.368	84.557	84.088	89.994	91.879	101.022	28,6	49,7	11,5	10,0			
u kunama	8.129	9.403	9.415	9.397	10.531	11.970	12.340	13.264	14.189	18.894	39,3	29,5	34,7	33,2			
u stranoj valuti	46.902	50.706	51.210	58.662	71.837	72.587	71.748	76.730	77.690	82.128	26,9	53,2	8,1	5,7			
Bilanca Hrvatske narodne banke																	
Neto raspoložive međunarodne pričuve 1/ u USD	19.814	21.702	23.875	25.067	29.049	27.226	28.573	33.026	33.112	39.761	27,6	46,6	14,0	20,1			
Neto inozemna aktiva	27.117	29.316	31.495	34.864	37.659	36.628	37.855	42.679	42.796	49.621	24,4	38,9	13,6	15,9			
umanjeno: za pričuve banaka u stranoj valuti	5.491	5.676	6.511	6.719	5.697	6.139	6.068	6.489	6.571	6.946	18,4	3,8	15,3	5,7			
blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	1.813	1.937	1.110	3.078	2.913	3.263	3.213	3.163	3.113	2.913	10,9	60,7	6,9	-6,4			
Neto domaća aktiva 2/ od toga: potraživanja od središnje države (neto)	-8.096	-10.356	-11.321	-11.439	-11.246	-9.594	-10.605	-14.762	-14.623	-18.273	55,1	38,9	30,0	25,0			
potraživanja od banaka	-1.157	-2.341	-2.672	-1.853	-1.752	-1.752	-1.752	-1.752	-1.752	-1.752	210,2	51,4	0,0	0,0			
potraživanja od drugih domaćih sektora	330	23	226	18	19	19	19	19	19	19	-71,0	-94,4	0,0	0,0			
ostale stavke (neto)	290	275	270	264	229	229	229	229	229	229	4,6	-20,8	0,0	0,0			
ostale stavke (neto)	-4.849	-5.472	-5.693	-5.973	-5.952	-6.152	-6.352	-6.552	-6.752	-7.552	12,9	22,8	13,4	11,8			
umanjeno: za blagajničke zapise HNB-a u kunama	2.395	2.581	3.158	3.453	3.459	944	1.872	5.444	5.057	7.775	91,2	44,4	46,2	53,8			
blokirani depoziti 3/	315	261	295	443	325	325	325	325	325	325	-17,2	3,3	0,0	0,0			
Primarni novac	11.717	11.346	12.553	13.627	17.803	17.632	17.968	18.264	18.489	21.488	13,6	51,9	3,9	16,2			
Gotovina	7.169	6.786	7.752	7.911	9.046	8.911	9.070	9.211	9.318	10.918	13,1	26,2	3,0	17,2			
Depoziti	4.548	4.560	4.801	5.716	8.757	8.721	8.898	9.053	9.172	10.571	14,6	92,5	4,7	15,3			
Dodatne informacije:																	
Tečaj kuna/dolar (na kraju razdoblja)	8,16	8,72	8,65	8,23	8,36							
Multiplikator novčane mase	1,54	1,53	1,52	1,49	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,40							
Brzina optjecaja ukupnih kunkskih likvidnih sredstava	6,02	6,01	5,77	5,63	4,98	4,89	4,87	4,78	4,77	3,99							
Omjer BDP-a i ukupnih likvidnih sredstava	0,46	0,48	0,48	0,53	0,62	0,62	0,61	0,64	0,64	0,67							
Strana valuta kao postotak ukupnih likvidnih sredstava	64,2	65,4	64,3	66,4	67,7	67,2	66,4	67,1	66,7	62,6							
Neto raspoložive međun. pričuve prema tečaju programa 4/	2.327	2.479	2.823	2.955	3.460	3.260											
Neto domaća aktiva HNB-a prema tečaju programa 4/	-8.455	-10.136	-11.914	-11.984	-12.186	-10.624											
Nominalni BDP (ukupno za godinu)	157.511				170.497					181.672	195.543						

Izvori: Hrvatska narodna banka i projekcije MMF-a

- 1/ Vidi definiciju u Dodatku VII. Memoranduma o ekonomskoj i financijskoj politici.
2/ Vidi definiciju u Dodatku VIII. Memoranduma o ekonomskoj i financijskoj politici.
3/ Blokirani i ograničeni depoziti osim obvezne pričuve u stranoj valuti.
4/ Tečaj kuna/dolar određen programom iznosi 8,6675.

Tablica 9. Hrvatska: Potrebe za eksternim financiranjem, 1999–2004.
(u mil. USD)

	1999.	2000.	2001.	Projekcije MMF-a		
				2002.	2003.	2004.
1. Bruto potrebe za financiranjem	3.450,6	2.910,6	3.966,2	2.579,2	2.987,4	2.953,6
Deficit na tekućem računu pl. bilance (isklj. priljeve službenih transfera)	1.466,6	550,8	786,9	488,4	605,4	654,5
Otplate duga	1.743,1	1.831,3	1.976,7	1.566,8	1.602,3	1.892,9
Srednjoročni i dugoročni dug	1.274,7	1.404,6	1.301,2	1.416,2	1.451,7	1.742,2
Javni sektor	107,8	411,4	403,0	659,9	396,4	879,4
Multilateralno 1/	65,5	82,0	82,2			
Obveznice i note	40,5	159,7	252,9	518,1	161,2	576,3
Ostalo	1,9	169,7	67,9	69,0	162,4	230,4
Poslovne banke	643,3	500,3	255,9	238,4	550,2	287,7
Sektor privatnih poduzeća	523,6	493,0	642,3	517,9	505,1	575,1
Kratkoročni dug 2/	468,4	426,7	675,5	150,6	150,7	150,7
Podmirene dospjele neplaćene obveze	-	-	-	-	-	-
Akumulacija bruto pričuva	209,5	499,7	1.171,8	490,4	746,0	372,6
Povučena sredstva i otplate MMF-u	31,4					
2. Raspoloživo financiranje	3.890,2	3.254,8	4.168,5	3.093,5	3.417,3	3.558,4
Izravna strana ulaganja (neto)	1.444,3	1.086,1	1.191,1	1.089,5	954,3	927,8
Financiranje kod privatnih kreditora	2.698,9	2.970,1	2.216,8	2.120,4	1.835,8	1.943,2
Srednjoročno i dugoročno financiranje	2.272,2	2.294,6	2.066,1	1.969,8	1.685,2	1.792,6
Javni sektor	911,9	1.117,1	1.141,5	1.213,1	629,9	854,8
<i>od toga:</i> financiranje platne bilance 3/	614,8	882,0	974,8	640,4	200,0	250,0
Poslovne banke	589,4	347,9	336,6	258,4	450,2	307,7
Sektor privatnih poduzeća	770,9	829,6	588,0	498,2	605,1	630,1
Kratkoročno financiranje	426,7	675,5	150,6	150,7	150,7	150,7
<i>od toga:</i> financiranje platne bilance 3/	75,7	400,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Službeni kreditori 4/	373,4	353,1	289,3	632,7	479,9	664,8
Multilateralno 1/	373,4	353,1	289,3	632,7	479,9	664,8
<i>od toga:</i> financiranje platne bilance 3/	-	-	0,0	201,5	0,0	0,0
Bilateralno	-	-	-	-	-	-
Javni sektor	-	-	-	-	-	-
<i>od toga:</i> financiranje platne bilance 3/	-	-	-	-	-	-
Privatni sektor	-	-	-	-	-	-
MMF	-	-	-	-	-	-
Akumulacija dospjelih neplaćenih obveza (izvanredno)	-	-	-	-	-	-
Jaz u financiranju	-	-	-	-	-	-
Ostali tokovi 5/	-439,6	-344,3	-202,3	-514,3	-429,9	-604,8
Dodatna informacija:						
Ukupno financiranje platne bilance	690,5	1.282,0	974,8	841,9	200,0	250,0

Izvori: Hrvatska narodna banka, *World Economic Outlook* i procjene MMF-a

1/ Isključujući MMF.

2/ Izvorni rok dospijeca kraći od 1 godine. Stanje na kraju prethodnog razdoblja.

3/ Uključuje one transakcije koje su provedene u svrhu financiranja deficita bilance ili povećanja pričuva.

4/ Uključuje i kredite i potpore.

5/ Uključuje ostale neto financijske tokove, neto pogreške i propuste.

Tablica 10. Hrvatska: Odabrani pokazatelji osjetljivosti na vanjske čimbenike, 1/ 1998 - 2001.
(u postocima, osim ako je navedeno drugačije)

	1998.	1999.	2000.	2001. ožujak	2001. lipanj	2001. rujan	2001. prosinac	2002.	
								poslj. podaci	datum
Ekonomski indikatori									
Inflacija mjerena cijenama na malo, godišnja promjena (na kraju razdoblja)	5,4	4,4	7,4	6,0	4,9	3,8	2,6	2,8	velj. 2002.
Stopa rasta realnog BDP-a, na godišnjoj razini	2,5	-0,4	3,7	4,2	4,7	4,0	4,2	4,2	pros. 2001.
Dug proračuna središnje države kao postotak BDP-a 2/	38,8	47,6	50,9	52,0	51,1	52,9	50,7	50,7	pros. 2001.
Unutarnji dug središnje države i dug za koji jamči RH kao postotak BDP-a 2/	16,5	18,7	18,5	17,9	18,0	19,8	19,7	19,7	pros. 2001.
Inozemni dug središnje države i dug za koji jamči RH kao postotak BDP-a 2/	22,3	28,9	32,4	34,1	33,1	33,0	30,9	30,9	pros. 2001.
Ukupna likvidna sredstva (M4, promjena u postocima, na godišnjoj razini)	13,0	-1,2	28,9	33,8	28,5	28,1	45,2	46,7	sij. 2002.
Potraživanja od ostalih domaćih sektora 3/ (promjena, na godišnjoj razini)	22,4	-6,6	8,9	15,4	19,3	23,4	22,9	24,7	sij. 2002.
Prinos po blag. zap. HNB-a s rokom dospijeca od 35 dana, mjesečni prosjek, postotak	9,5	10,5	6,7	6,6	5,5	5,0	3,4	3,4	velj. 2002.
Realni prinos po blag. zap. HNB-a s rokom dospijeca od 35 dana 4/, postotak	3,9	5,8	-0,7	0,5	0,5	1,1	0,8	0,6	velj. 2002.
Vanjski indikatori									
Realni efektivni tečaj (uz cijene na malo) 5/, 1995.=100	101,0	97,1	98,9	100,1	104,2	104,5	103,6	103,8	pros. 2001.
Izvoz robe i usluga (u USD, promjena u postocima, na godišnjoj razini) 6/	4,3	-5,3	6,7	5,4	2,6	17,4	10,0	10,0	pros. 2001.
Uvoz robe i usluga (u USD, promjena u postocima, na godišnjoj razini) 6/	-6,5	-8,0	-2,0	12,7	20,9	7,4	10,6	10,6	pros. 2001.
Deficit na tekućem računu platne bilance (u mil. USD, na godišnjoj razini)	-1.531	-1.390	-433	-611	-840	1.222	-664	-664	pros. 2001.
Deficit na tekućem računu platne bilance (na godišnjoj razini) kao postotak BDP-a 2/	-7,1	-6,9	-2,3	-3,0	-4,1	6,0	-3,3	-3,3	pros. 2001.
Kapitalne i financijske transakcije (na godišnjoj razini) kao postotak BDP-a 2/	7,4	12,7	8,1	6,8	22,7	0,2	7,4	7,4	pros. 2001.
Bruto međunarodne pričuve (mil. USD)	2.816	3.025	3.525	3.514	3.799	4.416	4.677	4.741	velj. 2002.
Bruto međunarodne pričuve kao postotak ukupnih likvidnih sredstava (M4)	31	41	39	40	41	41	37	38	velj. 2002.
Bruto međunarodne pričuve kao postotak primarnog novca	177	224	245	270	262	267	220	215	velj. 2002.
Bruto međunarodne pričuve u mjesecima uvoza robe i nefaktorskih usluga	3,5	3,8	4,0	4,0	4,3	5,0	5,2	5,2	velj. 2002.
Neto međunarodne pričuve (u mil. USD)	2.581	2.807	3.325	3.314	3.612	4.233	4.528	4.502	velj. 2002.
Neto međunarodne pričuve u mjesecima uvoza robe i nefaktorskih usluga	3,2	3,5	3,8	3,7	4,1	4,8	5,0	5,0	velj. 2002.
Kratkoročni dug kao postotak bruto raspoloživih međunarodnih pričuva 7/ 8/ 9/ 10/	75,1	83,5	75,2	47,0	47,0	pros. 2001.
Kratkoročni dug i deficit na tekućem računu platne bilance umanjeno za izravna strana ulaganja kao postotak bruto raspoloživih međunarodnih pričuva 10/	72,8	54,4	54,9	28,9	28,9	pros. 2001.
Ukupni vanjski dug, postotak BDP-a 11/	40,3	44,5	53,1	52,8	52,0	51,9	48,6	48,6	pros. 2001.
Omjer servisiranja duga prema izvozu	13,5	22,8	22,9	35,0	16,1	15,0	19,9	19,9	pros. 2001.
Indikatori financijskog tržišta									
CROBEX indeks (1000 - 1. srpnja 1997.), na kraju razdoblja	712	715	890	935	983	937	1.035	1.035	pros. 2001.
Zagrebačka burza, kapitalizacija, postotak BDP-a	13	13	14	16	17	13	15	15	pros. 2001.
Razlika prinosa na obveznice 2/2002. (američke državne obveznice, na kraju razdoblja)	...	407,0	330,0	236,0	210,0	187,0	187,0	159,0	velj. 2002.
Međunarodni rejting									
Za zaduživanje: Moody's									
Državne obveznice nominirane u stranoj valuti	Baa3	Baa3	Baa3	Baa3	Baa3	Baa3	Baa3	Baa3	27.2.2002.
Državne obveznice nominirane u domaćoj valuti	...	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	27.2.2002.
Fitch: Domaća valuta, dugoročno	A-	BBB	BBB	BBB	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	27.2.2002.
Fitch: Strana valuta, dugoročno	BBB-	BB+	BB+	BB+	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	27.2.2002.
Standard and Poor's: Domaća valuta, dugoročno	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	27.2.2002.
Standard and Poor's: Strana valuta, dugoročno	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	27.2.2002.
Dodatne informacije									
Nominalni BDP (u mil. USD) 12/	21.628	20.064	19.030	17.732	19.732	22.116	20.412	20.412	pros. 2001.
Nominalni tečaj (HRK/USD, na kraju razdoblja)	6,25	7,65	8,16	8,72	8,65	8,23	8,36	8,60	velj. 2002.

Izvori: Hrvatska narodna banka, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku, Bloomberg, MediaScan i procjene MMF-a

1/ Podaci navedeni u verzalu su preliminarni ili iz programa.

2/ Do promjene u tromjesečnim podacima može doći zbog tromjesečnog iskazivanja BDP-a svedenog na godišnju razinu.

3/ Potraživanja od domaćih sektora ne obuhvaćaju središnju državu i izvanproračunske fondove.

4/ Prinos po blagajničkim zapisima HNB-a s rokom dospijeca od 35 dana deflaciran godišnjom postotnom promjenom u cijenama na malo.

5/ Rast indeksa održava deprecijaciju: podaci za kraj godine označavaju godišnji prosjek.

6/ Od siječnja 2000. za obradu podataka o uvozu i izvozu koristi se nova metodologija, usklađena s europskim standardima.

U novoj prezentaciji koristi se datum obrade deklaracije, a ne datum njezina primitka.

7/ Podaci o kratkoročnim kreditima poslovnih banaka prikupljeni od Direkcije za provođenje devizne politike HNB-a.

8/ Obuhvat je ograničen na kreditna zaduženja registrirana kod HNB-a.

9/ Kratkoročni dug prikazan je na osnovi preostalog dospijeca.

10/ Bruto međunarodne pričuve usklađene naniže za kratkoročnu deviznu redepoiniranu na račune HNB-a i za iznos nedospjelih blagajničkih zapisa HNB-a nominiranih u stranoj valuti.

11/ Ne obuhvaća dug koji je isključen iz sporazuma s Londonskim klubom.

12/ Prikazan prema prosječnom tečaju za razdoblje.

Tablica 11. Hrvatska: Predloženi plan povlačenja sredstava u sklopu stand-by aranžmana

Datum	Iznos povlačenja 1/		Uvjeti
	U milijunima SPV-a	U postocima kvote	
19. ožujka 2001.	40,0	10,956	Stand-by aranžman treba odobriti Odbor.
15. svibnja 2001.	40,0	10,956	Ispunjeni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa postavljeni za kraj ožujka 2001.
15. kolovoza 2001. /2	40,0	10,956	Ispunjeni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa postavljeni za kraj lipnja 2001. i dovršetak prvog preispitivanja programa.
28. veljače 2002. /3	40,0	10,956	Ispunjeni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa postavljeni za kraj prosinca 2001. i dovršetak drugog preispitivanja programa.
1. svibnja 2002. 4/	40,0	10,956	Ispunjeni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa postavljeni za kraj ožujka 2002.
Ukupno 14-mjesečni stand-by aranžman	200,0	54,78	

1/ Uz pretpostavku maksimalno odobrenih sredstava. Hrvatske vlasti tretiraju stand-by aranžman kao aranžman sklopljen kao mjera predostrožnosti.

2/ Povlačenje je postalo dostupno po završetku prvog preispitivanja programa 5. studenog 2001.

3/ Pomaknuto povlačenje koje je izvorno planirano za studeni 2001.

4/ Pomaknuto povlačenje koje je izvorno planirano za veljaču 2002.

HRVATSKA: ODNOSI S MEĐUNARODNIM MONETARNIM FONDOM
(dana: 31. siječnja 2002.)

I. Status članice: postala članicom 14. prosinca 1992. godine; članak VIII. Statuta MMF-a

II. Račun općih sredstava:	<u>SPV; milijuni</u>	<u>% kvote</u>
Kvota	365,10	100,0
Sredstva na računu Fonda	462,17	126,59
Rezervna pozicija u Fondu	0,16	0,04

III. Sektor SPV-a:	<u>SPV; milijuni</u>	<u>% alokacije</u>
Neto kumulativna alokacija	44,21	100,0
Sredstva u posjedu	85,49	193,39

IV. Dugovanja po aranžmanima:	<u>SPV; milijuni</u>	<u>% kvote</u>
Prošireni aranžmani	26,38	7,23
Olakšica za sustavnu transformaciju gospodarstva	70,85	19,41

V. Financijski aranžmani:

<u>Vrsta</u>	<u>Odobreni</u>	<u>Ističu</u>	<u>Odobreni iznos</u> <u>(SPV; milijuni)</u>	<u>Iskorišteni iznos</u> <u>(SPV; milijuni)</u>
Stand-by	19.3.2001.	18.5.2002.	200,00	0,00
EFF	12.3.1997.	11.3.2000.	353,16	28,78
Stand-by	14.10.1994.	13.4.1996.	65,40	13,08

VI. Projekcija obveza prema Fondu (SPV/milijuni; utemeljeno na postojećem korištenju sredstava i sadašnjem posjedu SPV-a):

<u>Dospjele neplaćene obveze</u>	<u>Predstojeće obveze</u>					
	<u>31.1.2002.</u>	<u>2002.</u>	<u>2003.</u>	<u>2004.</u>	<u>2005.</u>	<u>2006.</u>
Glavnica	--	26,60	26,60	26,60	10,20	4,80
Pristojbe/kamata	--	<u>2,50</u>	<u>1,70</u>	<u>1,00</u>	<u>0,40</u>	<u>0,20</u>
Ukupno	--	29,10	28,30	27,60	10,60	5,00

VII. Ocjena zaštite:

Prema MMF-ovoj politici ocjenjivanja zaštite, na Hrvatsku narodnu banku (HNB) primjenjuje se cijela I. faza ocjenjivanja zaštite u svezi sa stand-by aranžmanom, koji je odobren 19. ožujka 2001., a prema planu istječe 18. svibnja 2002. Ocjena je odgođena u očekivanju revizije poslovanja HNB-a koju po prvi puta provodi privatna revizorska kuća. Iako je revizija završena krajem 2001., MMF još nije primio izvješća te stoga nije bio u mogućnosti dovršiti ocjenjivanje.

VIII. Tečajni režim

U prosincu 1991. godine Hrvatska je napustila zonu jugoslavenskog dinara i proglasila hrvatski dinar jedinim zakonitim sredstvom plaćanja. Hrvatski dinar zamijenila je hrvatska kuna 30. svibnja 1994. Tečaj kune određuje se na temelju ponude i potražnje na međubankovnom tržištu, uz povremene intervencije Hrvatske narodne banke. Stoga je politika tečaja kune, koju vodi mjerodavna institucija, klasificirana kao *managed floating with no pre-announced path for the exchange rate* (pripada kategoriji upravljanih fluktuirajućih tečajeva bez unaprijed zacrtanog smjera kretanja tečaja). Hrvatska narodna banka transakcije obavlja samo u eurima, američkim dolarima i specijalnim pravima vučenja. Službeni tečaj kune prema američkom dolaru iznosio je 31. kolovoza 2001. 8,3725 kuna za jedan dolar (srednji tečaj).

IX. Devizna ograničenja

Hrvatska zadržava devizno ograničenje u vezi s plaćanjima i transferima za tekuće međunarodne transakcije, a u svezi sa zamrznutim deviznim depozitima. MMF je odobrio zadržavanje ovog ograničenja do 31. ožujka 2002. (Odluka br. 12448 (01/28) usvojena 19. ožujka 2001.), a zasebno je s određenim vremenskim pomakom od Izvršnog odbora zatraženo kratkoročno produljenje ovog ograničenja do kraja kolovoza 2002.

X. Konzultacije vezane uz članak IV. Statuta MMF-a i korištenje sredstava MMF-a u proteklom razdoblju

Konzultacije s Hrvatskom obavljaju se ciklički svakih 12 mjeseci. Posljednje **konzultacije vezane uz članak IV. Statuta MMF-a** završene su 19. ožujka 2001. (Izvješće EBS/01/27 i Izvješće MS/01/80; oba su izvješća objavljena). Izvršni direktori pozdravili su napredak nove vlade u preuzimanju kontrole nad javnim financijama i njeno usvajanje sveobuhvatnog gospodarskog programa za razdoblje 2001-2003.

Izvršni direktori odobrili su 19. ožujka 2001. **stand-by aranžman** u protuvrijednosti od 200 milijuna SPV-a (55 posto kvote) na razdoblje od 14 mjeseci. Direktori su se složili da taj program, usmjeren na smanjenje proračunskog deficita i poreza, disciplinu plaća i strukturne reforme u kontekstu stabilnog tečaja, nudi najbolje izgleda za postizanje održivog gospodarskog rasta i eksterne opstojnosti, uz istovremeno povećanje zaposlenosti i rast životnog standarda u srednjoročnom razdoblju.

Trogodišnji **prošireni aranžman** u protuvrijednosti od 353,16 milijuna specijalnih prava vučenja (135 posto kvote) odobren je 12. ožujka 1997., kada je obavljeno i prvo povlačenje od 28,78 milijuna specijalnih prava vučenja. Prvo preispitivanje uspješnosti provedbe programa dovršeno je s određenim vremenskim pomakom, i to 10. listopada 1997., no hrvatske su vlasti odlučile da ne povuku sredstva koja su im tada stavljena na raspolaganje. Razgovori o programu za drugu i treću godinu aranžmana nisu obavljeni, te je aranžman istekao 11. ožujka 2000., bez daljnjih povlačenja sredstava.

Tijekom razgovora u svibnju 1999. godine nije postignut sporazum o **stand-by aranžmanu**, koji je trebao olakšati financiranje manjka u platnoj bilanci, očekivanog zbog utjecaja krize na Kosovu. Osnovna područja neslaganja bila su politika plaća (predstavnicima MMF-a zatražili su od hrvatskih vlasti da odustanu od prethodno dogovorenog povećanja plaća državnih službenika) i politika privatizacije (predstavnicima MMF-a predložili su prodaju većeg dijela državnih poduzeća kako bi se financirao fiskalni trošak rješavanja bankovne krize).

XI. Sudjelovanje u FSAP-u

Hrvatska je pristala na sudjelovanje u Programu ocjenjivanja financijskog sektora (engl. Financial Sector Assessment Program, FSAP). Prvi posjet misije FSAP-a bio je u travnju 2001., a drugi u rujnu 2001. Očekuje se skoro izdavanje izvješća misije FSAP-a, a izvješće o Ocjeni stabilnosti financijskog sektora (engl. Financial Sector Stability Assessment, FSSA) bit će pripremljeno za Konzultacije vezane uz članak IV. Statuta MMF-a.

XII. Tehnička pomoć od 1992. do 2002. godine

Sektor MMF-a	Boravak u Hrvatskoj	Područje
FAD (Sektor za fiskalna pitanja)	studeni 1992.	Porezna politika i uprava
	svibanj 1993.	PDV i porezna uprava
	studeni 1993.	Upravljanje proračunskim rashodima
	ožujak 1994.	Osnivanje Državne riznice
	kolovoz 1994.	Priprema proračuna
	studeni 1994.	Osnivanje Državne riznice
	ožujak 1995.	Upravljanje Državnom riznicom - seminar
	kolovoz 1995.	Uvođenje Državne riznice
	studeni-prosinac 1995.	Uvođenje Državne riznice
	lipanj-srpanj 1997.	Učinak PDV-a
travanj 2000.	Uvođenje jedinstvenog računa Državne riznice	
svibanj 2000.	Porezna politika	
rujan 2001.	Decentralizacija proračuna	
ožujak 2002.	Računovodstvo i proračunska klasifikacija	
STA (Sektor za statistiku)	prosinac 1992.	Nekoliko područja
	listopad 1993.	Monetarna statistika
	studeni 1993.	Statistika javnih financija
	travanj 1994.	Monetarna i bankovna statistika
	srpanj 1994.	Nacionalni računi
	studeni 1994.	Platna bilanca
siječanj 1995.	Monetarna i bankovna statistika	

	veljača 1996.	(zajedno s misijom EU ¹) Platna bilanca
	rujan 1996.	Nacionalni računi
	siječanj 1998.	Platna bilanca
	siječanj 1998.	Standardi izvješćivanja
	veljača 1998.	Tromjesečni nacionalni računi
	rujan 1998.	Tromjesečni nacionalni računi
	studen 1998.	Tromjesečni nacionalni računi
	siječanj 1999.	Tromjesečni nacionalni računi
	veljača 1999.	Platna bilanca
	lipanj 1999.	Tromjesečni nacionalni računi
	srpanj 1999.	Indeks cijena pri proizvođačima
	ožujak 2000.	Tromjesečni nacionalni računi
	rujan 2000.	Platna bilanca
	listopad 2000.	Tromjesečni nacionalni računi
	travanj 2001.	Monetarna statistika
	ožujak 2002.	Računovodstvo i proračunska klasifikacija
MAE (Sektor za monetarna i devizna pitanja)	prosinac 1992.	Nadzor nad bankama
	listopad 1993.	Instrumenti monetarne politike; devizno tržište
	siječanj 1994.	Monetarne operacije i nadzor nad bankama; devizno tržište
	svibanj 1994.	Platni sustav, monetarne operacije, devizne operacije, nadzor nad bankama i računovodstvo
	kolovoz 1994.-kolovoz 1995.	Monetarne operacije (9 posjeta stručnjaka)
	listopad 1994.	Analiza monetarnih operacija
	prosinac 1994.	Platni sustav
	siječanj-veljača 1995.	Monetarne operacije, organizacija i menadžment, upravljanje međunarodnim pričuvama
	veljača-prosinac 1995.	Platni sustav (4 posjeta stručnjaka)
	kolovoz 1995.-travanj 1996.	Monetarne operacije (5 posjeta stručnjaka)
	rujan 1995.	Upravljanje deviznim operacijama
	studen 1995.	Devizne operacije, javni dug, monetarna politika
	rujan 1996.	Međubankovno tržište i tržište državnih vrijednosnica, interna kontrola, upravljanje međunarodnim pričuvama
listopad 1996.	Upravljanje deviznim operacijama	
studen 1996.	Platni sustav	

¹ European I Department (Sektor za Europu I)

DODATAK I.

	ožujak 1997.	Upravljanje deviznim operacijama (posjet stručnjaka)
	travanj 1997.	Pitanja vezana uz Zakon o bankama (posjet misije sa stručnjacima iz Pravnog sektora)
	travanj 1997.-veljača 1998.	Računovodstvo (6 posjeta stručnjaka)
	srpanj 1997.	Strategija bankovnog sektora (posjet misije)
	rujan 1997.	Strategija bankovnog sektora i pitanja vezana uz Zakon o bankama
	rujan-studeni 1997.	Informatička tehnologija (2 posjeta stručnjaka)
	ožujak 1998.-ožujak 1999.	Računovodstvo (stalni savjetnik)
	travanj 1998.-kolovoz 1999.	Nadzor nad bankama (stalni savjetnik)
	travanj-lipanj 1998.	Upravljanje deviznim operacijama (2 posjeta stručnjaka)
	svibanj 1998.	Pitanja vezana uz Zakon o bankama (2 posjeta misije)
	kolovoz 1998.	Solidnost banaka i pitanja vezana uz Zakon o bankama
	studeni 1998.	Nadzor nad bankama (s misijom Svjetske banke)
	ožujak-prosinac 1999.	Nadzor nad bankama (stalni savjetnik)
	travanj 1999.	Devizne operacije i međunarodne pričuve (2 posjeta stručnjaka)
	studeni 1999.	Računovodstvo
	svibanj-lipanj 2000.	Koordinacija HNB-a i Ministarstva financija, Zakon o HNB-u, Zakon o bankama i tržište novca i vrijednosnica
	ožujak-travanj 2001.	Računovodstvo središnje banke
	prosinac 2001.	Instrumenti monetarne politike
INS (Institut MMF-a)	1993.-1997.	Upravljanje fiskalnom politikom (7 sudionika seminara)
	1993.-1999.	Monetarna i bankovna statistika (6)
	1994.	Osnove ekonomije (1)
	1994.	Upravljanje poreznom politikom (1)
	1994.-1995.	Politika javnih rashoda i upravljanje javnim rashodima (2)

DODATAK I.

1994.-1996.	Statistika javnih financija (5)
1994.-1996.	Politike vezane uz ekonomske odnose s inozemstvom (3)
1994.-1997.	Opsežan kolegij o primijenjenoj tržišnoj ekonomiji (7)
1994.-1998.	Računovodstvo središnjih banaka (5)
1994.-1999.	Devizne politike i operacije (5)
1995.	Javne financije (1)
1995.	Porezna politika u gospodarstvima u tranziciji (1)
1995.	Porez na dodanu vrijednost (1)
1995.-1997.	Instrumenti financijskih tržišta (2)
1995.-1997.	Politika financijskog programiranja (2)
1995.-1998.	Nadzor nad bankama (2)
1995.-1998.	Tehnike financijske analize i programiranja (2)
1995.-1999.	Platna bilanca (3)
1995.-1999.	Makroekonomska analiza i politika (9)
1995.-1999.	Javni rashodi i upravljanje Državnom riznicom (7)
1996.	Financijske transakcije za pravnike (1)
1996.-1997.	Porezna uprava i porezna reforma (2)
1997.	Platni sustav (1)
1997.	Solidnost banaka i monetarna politika u svijetu (1)
1997.-1998.	Monetarne operacije (2)
1998.	Aktualna pravna pitanja koja utječu na poslovanje središnjih banaka (1)
1998.	Monetarne i devizne operacije (1)
1998.	Specijalistički kolegij o politici tečaja (1)
1998.	Trgovina i tečajna politika (1)
1999.	Deset godina tranzicije: Dostignuća i izazovi (1)
1999.	Menadžment i praktična pitanja za računovođu središnje banke (1)

XIII. Stalni predstavnik MMF-a

Gosp. Norregard preuzeo je dužnost stalnog predstavnika MMF-a u Hrvatskoj 15. siječnja 2001.

HRVATSKA: ODNOSI SA SVJETSKOM BANKOM

1. Hrvatska je 1993. kao sljednica bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) postala članicom Svjetske banke. Hrvatska danas ispunjava svoje kreditne obveze u skladu sa sporazumom o raspodjeli duga postignutog sa Svjetskom bankom, u sklopu kojega je Hrvatska preuzela obvezu servisiranja duga na temelju zajmova koje je Svjetska banka odobrila zajmoprimcima na teritoriju Hrvatske.

2. Svjetska banka svojim zajmovima u Hrvatskoj trenutačno podupire jedanaest projekata (10 investicijskih zajmova i 1 zajam za prilagodbu) u ukupnoj vrijednosti od 524,1 mil. USD: Projekt za pružanje potpore poljoprivrednicima (17 mil. USD) počeo se ostvarivati u srpnju 1996., Projekt pošumljivanja i zaštite šuma u priobalju (42 mil. USD) u srpnju 1997., a Projekt za oporavak investicija (30 mil. USD) u ožujku 1998. Projekt obnove istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema (40,6 mil. USD) počeo se ostvarivati u siječnju 1999. Projekt unapređivanja lokalne infrastrukture (36,3 mil. USD) odobren je u lipnju 1998., Projekt modernizacije i restrukturiranja željeznica (101 mil. USD) u siječnju 1999., Zajam za tehničku pomoć II. (7,3 mil. USD) u travnju 1999., a Projekt reforme zdravstvenog sustava (29 mil. USD) u listopadu 1999. Projekt unapređivanja trgovine i transporta u jugoistočnoj Europi (13,9 mil. USD) počeo se ostvarivati u svibnju 2001. Projekt za poboljšanje sudske administracije u rješavanju stečajeva (5 mil. USD) počeo se ostvarivati u siječnju 2002., a Zajam za strukturnu prilagodbu (engl. *Structural Adjustment Loan-SAL*) (202 mil. USD) u veljači 2002., isplatom prve tranše u iznosu od 99,9 mil. USD.

3. U pripremi su sljedeći projekti: Projekt investiranja u mirovinski sustav, Projekt za toplinsku mrežu, Projekt zemljišnog registra/katastra, Projekt kontrole zagađenja u priobalnim gradovima, Projekt poboljšanja učinkovitosti energenata, Projekt Luke Rijeka, vrijedan 150 mil. USD, kao i donacija Globalnog fonda za okoliš (engl. *Global Environment Facility-GEF*) od 5 mil. USD za Projekt očuvanja krškog ekosustava. Nadalje, razmatra se i Projekt socijalne zaštite te Projekt reforme zdravstvenog sektora.

4. Osnovni preduvjeti gospodarskog rasta su fiskalna konsolidacija i odgovarajuće makro politike, kao i dublje strukturne reforme. Strukturne reforme su namijenjene: smanjenju javne potrošnje i veličine državnog sektora; restrukturiranju mirovinskog i zdravstvenog sektora; očuvanju povjerenja u bankovni sustav, unapređenju učinkovitosti poduzetništva; jačanju tržišnih ustanova i konkurentnosti gospodarstva kako bi se privukla izravna strana ulaganja; poboljšanju fleksibilnosti tržišta rada i ublažavanju socijalnih troškova reformi i siromaštva kroz restrukturiranje programa socijalne skrbi. U tim područjima se ostvaruje napredak. Revizija javne potrošnje (engl. *Public Expenditure and Institutional Review-PEIR*) privedena je kraju, a počeo se ostvarivati Zajam za strukturnu prilagodbu od 202 mil. USD isplatom prve tranše u veljači 2002. Revizija javne potrošnje i Zajam za strukturnu prilagodbu ključni su elementi Strategije pomoći Hrvatskoj (engl. *Country Assistance Strategy-CAS*) Svjetske banke iz 1999. Budući da su se izgledi Hrvatske za europsku integraciju uvelike popravili, Svjetska banka je spremna pomoći ne samo

kreditiranjem, već i na druge načine, kako bi doprinijela ubrzanju procesa pristupanja zemlje EU, uz pomoć dokumenta nazvanog Ekonomski memorandum zemlje (engl. *EU/Country Economic Memorandum*).

5. Nakon konzultacija s Vladom i interesnim grupama u zemlji, Svjetska banka je pripremila Izvješće o napretku u vezi s CAS-om iz 1999., koje je u rujnu 2001. odobrio Odbor.

6. Međunarodna financijska korporacija (engl. *International Finance Corporation-IFC*) dosad je odobrila devet ulaganja u Hrvatskoj: (1) za kupnju udjela u jednoj hrvatskoj banci, u vrijednosti od 2,6 mil. USD; (2) zajam u iznosu od 3,2 mil. USD manjoj regionalnoj banci sa sjedištem u Splitu, za financiranje malih i srednjih poduzeća; (3) ulaganje u dionički kapital od 6,0 mil. USD i kreditno ulaganje od 19,6 mil. USD u tvornicu papira, namijenjeno obnovi i modernizaciji tvornice; (4) ulaganje od 5,0 mil. USD u dionički kapital fonda za financiranje početnog kapitala poduzeća; (5) zajam u iznosu od 15 mil. USD regionalnoj banci, namijenjen osiguranju kreditne linije za mala i srednja poduzeća; (6) ulaganje od 3 mil. USD u dionički kapital društva za upravljanje mirovinskim fondovima, koje će se osnovati u skladu s hrvatskim zakonom o mirovinskoj reformi, izuzetno značajnim na tom području; (7) zajam od 15 mil. USD i ulaganje u dionički kapital u iznosu od 6,1 mil. USD za modernizaciju remontnog brodogradilišta u Rijeci; (8) zajam od 6 mil. USD i ulaganje od 10 mil. USD u dionički kapital vodećeg farmaceutskog poduzeća u Hrvatskoj, te (9) zajam od 5 mil. USD i ulaganje u dionički kapital u vrijednosti od 1,2 mil. USD u tvrtku za *leasing*. IFC nastoji proširiti svoje aktivnosti u Hrvatskoj, usredotočujući se na razvoj financijskog tržišta, restrukturiranje industrije, turizam, privatizaciju infrastrukturnih objekata, restrukturiranje naftnog sektora i uključivanje privatnog sektora u zdravstvenu skrb.

HRVATSKA: PITANJA VEZANA UZ STATISTIKU

1. Baza ekonomskih podataka u Hrvatskoj neujednačene je kvalitete, ali ipak se poboljšava. Najmanje problema vezano je uz podatke o monetarnim agregatima, koji su blizu standarda Fonda. U drugim područjima značajni nedostaci, velika kašnjenja u objavljivanju podataka i naknadne revizije utječu na pouzdanost i pravodobnost makroekonomske analize. No, u većini su slučajeva poduzete korektivne mjere kako bi se poboljšala kvaliteta podataka, njihov obuhvat i pouzdanost. Ipak, u nekim je slučajevima napredak otežan zbog nedostatne financijske potpore iz proračuna i nedostatka suradnje državnih agencija. Nedavno je osnovano zajedničko povjerenstvo Ministarstva financija i Hrvatske narodne banke, što bi trebalo unaprijediti suradnju na području statistike te poboljšati usklađivanje podataka o javnim financijama i monetarnih podataka.

A. Nacionalni računi

2. Sustavi podataka o nacionalnim računima znatno su poboljšani u posljednje dvije godine, čime se omogućilo objavljivanje većeg, mnogo opsežnijeg paketa podataka o nacionalnim računima. Državni zavod za statistiku (DZS) prikuplja i objavljuje godišnje podatke o stalnim i tekućim cijenama u odnosu na proizvodnju, dohodak i rashode. DZS je 30. lipnja 1999. počeo objavljivati tromjesečne podatke o BDP-u, prema rashodima i glavnim sektorima industrije po tekućim i stalnim cijenama (1997.), što je u skladu s datumom predviđenim u Posebnim standardima statističkog izvješćivanja (engl. *Special Data Dissemination Standards-SDDS*). Bez obzira na navedeno, još uvijek postoje nedostaci koji ograničavaju obuhvat podataka i onemogućavaju pouzdane procjene. To su: nepostojanje tromjesečnih izvornih podataka vezanih uz sektor poljoprivrede, podložan sezonskim utjecajima; nepotpuni podaci o neregistriranom sektoru gospodarstva; neodgovarajući prijelaz statistike javnih financija s gotovinskog na obračunsko načelo; nedovoljan pristup preliminarnim ili neobjavljenim izvornim podacima; neodgovarajući izvorni podaci namijenjeni mjerenju promjena zaliha; neodgovarajući deflatori cijena i nedostatni podaci o gospodarskim subjektima koji nemaju oblik trgovačkog društva i samostalnim poduzetnicima (na području poljoprivrede, trgovine i obrta). Vlada izrađuje planove kako osigurati stalnu dostupnost financijskih statističkih podataka o poduzećima nakon što Zavod za platni promet (ZAP) koji ih trenutno prikuplja, bude postupno ukinut.

B. Cijene

3. DZS priprema mjesečne indekse cijena na malo i cijena pri proizvođačima te mjesečni indeks troškova života, koji se temelji na potrošačkoj košarici tipičnog domaćinstva niske dohodovne kategorije izvan poljoprivrednog sektora. Podaci se prikupljaju oko 20-og u mjesecu, a indeksi se objavljuju posljednjeg radnog dana u mjesecu. No, statistika cijena izračunava se pomoću zastarjelih pondera, na temelju malog uzorka. Ne pripremaju se deflatori cijena uvoznih/izvoznih proizvoda i usluga, čime se otežava analiza kretanja ekonomskih odnosa s inozemstvom.

C. Plaće i zaposlenost

4. Hrvatska iznosi podatke o prosječnoj neto i bruto plaći po zaposleniku u pravnim osobama u proizvodnom sektoru te o zaposlenosti u proizvodnom sektoru. Podaci o plaćama uključuju nagrade, bolovanja i naknade za topli obrok, a temelje se na mjesečnim istraživanjima koja obuhvaćaju 70 posto stalno zaposlenih u svakoj kategoriji proizvodnog sektora. Njima nije obuhvaćen značajan dio radnog stanovništva, uključujući zaposlene u trgovini i obrtu, zaposlene na temelju ugovora, poljoprivrednike i zaposlene u vojsci i policiji.

5. Broj registriranih nezaposlenih daje precijenjenu sliku stvarne razine nezaposlenosti. Preliminarna anketa o radnoj snazi, koja zadovoljava ILO standarde, prvi put je provedena 1996. na uzorku od 7.200 domaćinstava. Uzorak je naknadno proširen, tako da se anketa sada provodi redovito, a polugodišnji podaci objavljuju se uz kašnjenje od oko deset mjeseci. Najnoviji dostupni podaci, koji se odnose na prvu polovicu 2000., pokazuju da je stopa nezaposlenosti 15,1 posto, u usporedbi sa stopom od 21,2 posto prema administrativnim izvorima.

D. Fiskalni podaci

6. Velika količina podataka vezanih uz statistiku javnih financija priprema se svaki mjesec, s vremenskim odmakom od tri do dvanaest tjedana, a objavljuje se u Mjesečnom statističkom izvješću Ministarstva financija ili izravno dostavlja Fondu. Podaci o prihodima, pripremljeni na osnovi Statistike javnih financija (engl. *Government Finance Statistics-GFS*) pouzdani su i dostupni dan nakon podnošenja zahtjeva za većinu glavnih kategorija proračuna i izvanproračunskih fondova. U 2000. je godini uključivanjem nenaplaćenih potraživanja prebijenih s dospjelim neplaćenim obvezama u postupku kompenzacije umanjena transparentnost podataka o proračunu središnje države. Dostupni su i podaci o rashodima na gotovinskom načelu, pripremljeni prema metodologiji Statistike javnih financija, koja uključuje ekonomsku i funkcionalnu klasifikaciju, za proračun i izvanproračunske fondove. Međutim, ovi podaci iskazuju odobrenja rashoda koja izdaje Ministarstvo financija, a ne stvarnu potrošnju sredstava. Iako se podaci o financiranju negotovinskim metodama ne objavljuju, vlasti su sada spremnije dostaviti te podatke Misiji MMF-a. Podaci o "vlastitim prihodima" proračunskih korisnika uneseni su u proračun za 2002. Podaci o financiranju središnje države u izvješćima Ministarstva financija, bilanci monetarnih institucija i platnoj bilanci nisu usklađeni.

7. Podaci o stanju državnog duga imaju određene nedostatke, iako je nova baza podataka Hrvatske narodne banke dovela do značajnog poboljšanja. Detaljni podaci o obveznicama za financiranje unutarnjeg javnog duga, koji se objavljuju u Mjesečnom statističkom izvješću Ministarstva financija, sada su nadopunjeni podacima iz tablice o dugu središnje države koja se objavljuje u Biltenu Hrvatske narodne banke, u kojoj se izvješćuje i o stanju duga za koji jamči središnja država. Međutim, podaci o dospjelim nepodmirenim obvezama po rashodima - koji su prvi put službeno zabilježeni na kraju 1999. - podaci o mjenicama i potraživanjima vezanim uz privatizaciju banaka nisu uključeni.

8. Podaci o poslovanju jedinica lokalne uprave i konsolidiranoj općoj državi dostupni su samo na godišnjoj osnovi i uz značajan vremenski odmak.

E. Monetarni podaci

9. Podaci o bilanci monetarnih institucija te bilanci Hrvatske narodne banke i poslovnih banaka objavljuju se mjesečno, s vremenskim odmakom od oko šest tjedana. Ključni podaci, npr. oni koji se odnose na novac u optjecaju, sredstva pričuve i međunarodne pričuve HNB-a, dostupni su dan nakon podnošenja zahtjeva. Novi sustav statističkog izvješćivanja, koji omogućuje bankama da u jedinstvenom paketu obrazaca izvješćuju o bilanci stanja, obveznoj pričuvi, kamatnim stopama itd., uveden je 1. srpnja 1999., kad se počeo primjenjivati i novi kontni plan za banke. HNB i Ministarstvo financija ne pokušavaju uskladiti podatke o neto bankarskim kreditima državi sa statistikom javnih financija. HNB planira svojom statistikom obuhvatiti i podatke iz bilance stanja investicijskih fondova i osiguravateljskih društava.

F. Statistički podaci o bankovnom sustavu

10. Podaci o aktivnim i pasivnim kamatnim stopama banaka objavljuju se jedanput mjesečno u Biltenu HNB-a. U godišnjim financijskim izvješćima banaka zamijećena je tendencija podcjenjivanja rizičnosti bankovne aktive, koja se očituje u pogrešnoj klasifikaciji zajmova odobrenih određenim sektorima i knjiženju "velikih obveznica" (državnih obveznica izdanih radi podmirivanja dugova poduzeća u vlasništvu države) i ostale aktive prema nominalnoj vrijednosti, iako se nekim dijelovima te aktive trguje uz veliki diskont. Time se stvara pogrešan dojam o kvaliteti bankovne aktive, što dovodi do nedostatnog izdvajanja rezervacija za lošu aktivu i precjenjivanja koeficijentata adekvatnosti kapitala.

G. Podaci o platnoj bilanci

11. Podaci o platnoj bilanci kompiliraju se tromjesečno, u skladu s petim izdanjem MMF-ova Priručnika za izradu platne bilance, a objavljuje ih HNB, koristeći se podacima kojima raspolaže, kao i onima koje dobiva od poslovnih banaka, Ministarstva financija i drugih tijela. Podaci su uglavnom dostupni s vremenskim odmakom od dva do tri mjeseca i naknadno se znatno revidiraju, međutim, podaci koji se odnose na trgovinu dostupni su s vremenskim odmakom od četiri do šest tjedana, dok su podaci o međunarodnim pričuvama dostupni dan nakon podnošenja zahtjeva. Velika revizija statistike platne bilance provedena je u siječnju 1998. godine. Time se uvoz počeo procjenjivati na franko (f.o.b.) osnovi, a uključena je i roba uvezena u slobodne trgovinske zone. Nova istraživanja prijevoza, putovanja-turizma, usluga države i dohotka zaposlenika uvedena su 1999. Dok se istraživanjem prijevoza dolazi do izuzetno točnih procjena, ostala tri istraživanja treba poboljšati. Pored toga, nakon 1999. promjene u vrednovanju isključene su iz sredstava valute i depozita u bankovnom sektoru (što je značajno poboljšanje). Sredinom 2001. uvedena su nova istraživanja komunikacijskih usluga i usluga osiguranja, a u pripremi je i istraživanje građevinskih usluga. Tijekom 1999. i 2000. HNB je proširio obuhvat podataka o

izravnim ulaganjima određivanjem dodatnih poduzeća. Obuhvat i kvaliteta podataka o portfeljnim ulaganjima relativno su potpuni i točni.

12. Obuhvat podataka o inozemnom dugu poboljšan je u 1999. objavljivanjem informacija o inozemnom dugu prema dužnicima. Veliki dio vanjskog duga Hrvatske potječe iz vremena prije raspada bivše SFRJ, a hrvatski udio u tom dugu dogovoren je 1995. s kreditorima Pariškog kluba i 1998. s kreditorima Londonskog kluba. Ove su informacije dodatno poboljšane u 2000., nakon što je uvedena nova baza podataka HNB-a. Statistički podaci o inozemnom dugu dostupni su na dan podnošenja zahtjeva, ali neki podaci (npr. inozemni javni dug i dug za koji jamči Republika Hrvatska prema kreditorima), krediti koje je primio domaći sektor stanovništva te primljeni krediti s rokom dospijeca kraćim od 90 dana, nisu obuhvaćeni u standardnim izvješćima. Još uvijek postoji i problem utvrđivanja dospjelih neplaćenih obveza, međutim, vlasti ažuriraju bazu podataka za prethodne godine kako bi se utvrdile stvarne dospjele neplaćene obveze, ukoliko ih ima, i registrirale u platnoj bilanci.

Tablica 12. Hrvatska: Temeljni statistički indikatori
(28. veljače 2002.)

	Tečaj	Međunarodne pričuve	Bilanca središnje banke	Primarni novac	Ukupna likvidna sredstva	Kamatne stope	Indeks potrošačkih cijena	Izvoz/Uvoz	Tekući račun platne bilance	Ukupni višak/ manjak konsolidiranog proračuna središnje države	BDP	Inozemni dug/Servisiranje duga
Datum posljednjeg promatranja	28. veljače 2002.	28. veljače 2002.	28. veljače 2002.	28. veljače 2002.	31. siječnja 2002.	28. veljače 2002.	siječanj 2002.	prosinac 2001.	3. tr. 2001.	prosinac 2001.	3. tr. 2001.	31. prosinca 2001.
Podaci primljeni	28. veljače 2002.	28. veljače 2002.	28. veljače 2002.	28. veljače 2002.	23. veljače 2002.	28. veljače 2002.	8. veljače 2002.	12. veljače 2002.	4. prosinca 2001.	siječanj 2002.	28. prosinca 2002.	24. siječnja 2002.
Učestalost primanja podataka	dnevno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	tromjesečno	mjesečno	tromjesečno	mjesečno
Učestalost izvješćivanja	dnevno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	tromjesečno	mjesečno	tromjesečno	mjesečno
Izvor ažuriranja	web stranica HNB-a	web stranica HNB-a	HNB	HNB	HNB	HNB	web stranica DZS-a	web stranica DZS-a	HNB	MF	web stranica DZS-a	HNB
Način izvješćivanja	<i>on-line</i>	<i>on-line</i>	<i>e-mail</i>	<i>e-mail</i>	<i>e-mail</i>	<i>e-mail</i>	<i>on-line</i>	<i>on-line</i>	<i>e-mail</i>	<i>e-mail</i>	<i>on-line</i>	<i>e-mail</i>
Stupanj povjerljivosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti	dostupno javnosti
Učestalost objavljivanja	dnevno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	mjesečno	tromjesečno	mjesečno	tromjesečno	mjesečno

HRVATSKA: PROVEDBA STRUKTURNIH MJERA KOJE NE UVJETUJE MMF**A. Fiskalni sektor**

1. U fiskalnom sektoru došlo je do manjih propusta. Sustav praćenja državnih jamstava i ugovora o najmu (točka 3 u priloženoj tablici) još uvijek se razvija. Registar poljoprivrednika koji primaju subvencije još nije izrađen (točka 7).

B. Javna poduzeća

2. Na ovom se području vrlo sporo napreduje. Inicijalna javna ponuda dionica Hrvatskih telekomunikacija (HT) odgođena je zbog nepovoljnih tržišnih uvjeta (točka 2). Privatizacija Croatia osiguranja (CO) i Jadranskog naftovoda (JANAF) također je odgođena (točke 3 i 4). Sabor će do 20. ožujka 2002. usvojiti zakone o privatizaciji Hrvatske elektroprivrede (HEP) i nacionalne naftne kompanije (INA) (točka 10a), što je prethodna mjera, kojom se priprema teren za njihovo restrukturiranje i privatizaciju (točke 7, 8 i 10b). Iako je INA prodala svoju imovinu koja nije u kategoriji temeljne imovine, prodaja Hrvatske elektroprivrede (HEP) i Hrvatskih željeznica (HŽ) neće se provesti do kraja ožujka 2002. (točka 9b). Privatizacija pet od dvanaest poduzeća navedenih u zakonu o sanaciji javnih poduzeća odgođena je zbog nepovoljnih tržišnih uvjeta (točka 11).

C. Monetarni i financijski sektor

3. Do manjih poremećaja došlo je i u dinamici reforme monetarnog i financijskog sektora. Najznačajniji su: kašnjenje s donošenjem definitivnog plana o budućnosti Hrvatske poštanske banke (HPB, točka 1b), kao i s podnošenjem Saboru nacrta novog zakona o bankama (točka 3a), što je odgođeno zbog opsežnih konzultacija. Uvođenje konsolidiranog nadzora nad financijskim konglomeratima bit će odgođeno (točka 6d) jer su odgovarajuće mjere uključene u nacrt novog zakona o bankama. Pripremljene su izmjene i dopune zakona o vrijednosnim papirima (točka 6b).

D. Sustav pravosuđa

4. Projekt za poboljšanje sudske administracije u rješavanju stečajeva Svjetske banke počeo se ostvarivati u ožujku 2002.

Tablica 13. Hrvatska: Strukturne mjere

Strukturne mjere	Vođea institucija 1/	Ožuj. 2001.	Lip. 2001.	Ruj. 2001.	Pros. 2001.	Ožuj. 2002.	Nakon ožuj. 2002.
Fiskalni sektor							
1. Početak funkcioniranja Državne riznice i jedinstvenog računa	MMF	*					
a) Početak funkcioniranja Državne riznice		*					
b) Usmjeravanje svih, osim rutinskih, rashoda središnje države preko jedinstvenog računa Riznice			*				
c) Usmjeravanje svih rashoda središnje države i izvanproračunskih fondova (osim HZZO-a) preko jedinstvenog računa Riznice						*	
d) Usmjeravanje svih rashoda HZZO-a preko jedinstvenog računa Riznice							
2. Početi s primjenom novog informacijskog sustava Državne riznice za praćenje dospjelih neplaćenih obveza i tokova plaćanja	MMF	*					
3. Razviti i primijeniti sustav za praćenje državnih jamstava i ugovora o najmu	Svjetska banka		*		*		*
4. Reforma zdravstvene zaštite	Svjetska banka	*			*		
a) Smanjiti razinu i trajanje isplate naknada za bolovanje			*	*			
b) Povećati/uvesti participaciju za lijekove i određene zdravstvene usluge te smanjiti broj onih koji su oslobođeni od plaćanja participacije /2							
c) Uvesti proračunsku gornju granicu za potrošnju ambulantnih poliklinika		*					
d) Moratorij na nova kapitalna ulaganja u sektor zdravstva, osim na projekte koji se financiraju iz inozem. izvora i koji su uključeni u proračun		*					
e) Uvesti osnovni paket javne zdravstvene zaštite			*		*		
f) Uvesti sustav povrata sredstava liječnicima i bolnicama utemeljen na učinku za deset najčešće korištenih usluga			*		*		
5. Ojačati prvi stup mirovinske reforme poboljšanjem učinkovitosti i poslovanja HZMO-a	Svjetska banka	*					
6. U proračunu za 2002. osigurati odgovarajuća proračunska sredstva za uvođenje drugog stupa mirovinskog osiguranja	Svjetska banka				*		
7. Ministarstvo poljoprivrede treba sastaviti popis poljoprivrednika da bi se olakšalo osiguranje sredstava za dohodovnu potporu poljoprivrednicima (subvencije)	Svjetska banka			*			*
8. Pripremiti proračun za 2002. na osnovi preporuka utemeljenih na Reviziji javne potrošnje	Svjetska banka				*		
Javna poduzeća							
1. Hrvatski fond za privatizaciju.	Svjetska banka	*					
a) Donijeti plan aktivnosti za prodaju svih dionica							
b) Prodati sve dionice 327 poduzeća					*		
c) Prodati svu imovinu koja je vraćena Hrvatskom fondu za privatizaciju zbog neplaćanja od strane korisnika (u roku od jedne godine za svako poduzeće)							
2. Dovršiti pripreme za inicijalnu javnu ponudu dionica HT-a	Svjetska banka		*		*		*
3. Pripremiti privatizaciju i objaviti natječaj za Croatia osiguranje	Svjetska banka			*			*
4. Pripremiti privatizaciju i objaviti natječaj za privatizaciju JANAF-a	Svjetska banka				*		*

DODATAK IV.

Strukturne mjere	Vodeća institucija 1/	Ožuj. 2001.	Lip. 2001.	Ruj. 2001.	Pros. 2001.	Ožuj. 2002.	Nakon ožuj. 2002.
5. Svako subvencioniranje poduzeća treba biti transparentno iskazano u proračunu i ne treba obuhvaćati porezne olakšice (tijekom cijelog razdoblja)	Svjetska banka						
6. Donijeti pravni okvir za javna poduzeća a) Uputiti Saboru zakone na donošenje /3 b) Donijeti druge propise /3	Svjetska banka	* → *	* → *				
7. Donijeti odluku o restrukturiranju Hrvatske elektroprivrede (HEP)	Svjetska banka		* → *		* → *		* → *
8. Donijeti odluku o restrukturiranju nacionalne naftne kompanije (INA)	Svjetska banka		* → *		* → *		* → *
9. HEP, INA i Hrvatske željeznice (HŽ) a) Odluka o prodaji imovine javnih poduzeća (HEP, INA, HŽ) koja nije u kategoriji temeljne imovine b) Provedba te odluke	Svjetska banka	* → *			* → *		* → *
10. Privatizacija HEP-a i INA-e a) Usvojiti zakone o privatizaciji HEP-a i INA-e 4/ b) Privatizirati obje kompanije 5/	Svjetska banka				* → *	* → *	* → *
11. Provesti Vladinu odluku o privatizaciji/likvidaciji 12 poduzeća navedenih u Zakonu o sanaciji određenih poduzeća u državnom vlasništvu	Svjetska banka		* → *		* → *	* → *	* → *
Monetarni i finansijski sektor							
1. Privatizacija banaka a) Donijeti plan za poboljšanje poslovne uspješnosti Hrvatske poštanske banke (uključujući, po potrebi, osiguranje proračunskih sredstava za dokapitalizaciju) b) Usvojiti plan racionaliziranja Hrvatske poštanske banke, uključujući mogućnost privatizacije /6 c) Pripremiti privatizaciju i objaviti natječaj za privatizaciju: Dubrovačke banke Croatia banke	Svjetska banka	* → *				* → *	* → *
2. Dobiti odobrenje Sabora za prijedlog Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci koji određuje da je stabilnost cijena glavni cilj HNB-a, koji daje HNB-u isključivu odgovornost za monetarnu i tečajnu politiku, osigurava osobnu nezavisnost članova Savjeta HNB-a, zabranjuje kreditiranje države od strane HNB-a te formalizira postupke za konzultiranje i razmjenu informacija između HNB-a i Ministarstva financija	MMF	* → *					
3. Bankarstvo Novi Zakon koji će propisivati automatsko, ali diferencirano djelovanje HNB-a prema bankama koje se ne pridržavaju propisa, osigurati promptno rješavanje problema u bankama zasnovano na principu najmanjeg troška te produžiti prijelazno razdoblje za usklađivanje izloženosti banaka (ako je potrebno) Novi Zakon će također pojasniti i ojačati postupke koji se odnose na insolventne banke a) Uputiti Saboru prijedlog Zakona b) Dobiti odobrenje Sabora	MMF					* → *	* → *
4. Devizna ograničenja a) Dopustiti poduzećima da polažu devizne depozite u banke b) Dopustiti bankama da rezidentima odobravaju kredite u devizama	MMF	* *					

DODATAK IV.

Strukturne mjere	Vodeća institucija 1/	Ožuj. 2001.	Lip. 2001.	Ruj. 2001.	Pros. 2001.	Ožuj. 2002.	Nakon ožuj. 2002.
5. Tržište novca a) Umjesto tjednih uesti mjesečne aukcije blagajničkih zapisa HNB-a b) Razviti repo tržište i uspostaviti okvirni repo ugovor	MMF	*	*				
6. Nadzor nad bankama i nebankarskim institucijama a) Revidirati postojeće bankovne propise i prakse kako bi se utvrdili nedostaci u odnosu na direktive EU b) Revidirati Zakon, propise i praske o vrijednosnim papirima kako bi se utvrdili nedostaci u odnosu na odgovarajuće direktive EU c) Donijeti plan za formaliziranje suradnje između različitih nadzornih agencija d) Uvesti konsolidirani nadzor nad financijskim konglomeratima e) Češće obavljati izravne kontrole osiguravateljskih društava f) Izraditi vremenski raspored aktivnosti za potpuno usklađivanje sa Zakonom o osiguranju	Svjetska banka/ MMF		*				
				*	→		
			*	→	*		→
			*	→	*		→
			*	→	*		→
7. Tržište kapitala a) Izbjeći izdavanje trezorskih zapisa i blagajničkih zapisa s istim rokom dospelja b) Objediniti sve izdane državne obveznice u jednu vrstu obveznice s različitim rokovima dospelja	MMF/ Svjetska banka	*	←	*			*
8. Platni sustav a) Uvesti novi klirinški sustav (NKS) b) Ukinuti interventni kredit HNB-a c) Glavni odbor za ZAP dovršava nacrt izmjena i dopuna Zakona o platnom prometu u zemlji d) Dobiti odobrenje Sabora za izmjene i dopune Zakona o platnom prometu u zemlji kako bi se provela reorganizacija ZAP-a e) Uključiti depozitare za blagajničke zapise HNB-a u Središnju depozitarnu agenciju f) Prihvatiti postupak isporuke nakon plaćanja za vrijednosne papire	MMF/ Svjetska banka	*	*	*			*
		*		*	→		*
		*		*	→	*	*
		*		*	→	*	*
Pravosudni sustav Početi provoditi mjere kojima će se povećati kapacitet trgovačkih sudova u rješavanju stečajeva (mjeren uspješnošću napretka prema kriterijima novog kredita Svjetske banke)	Svjetska banka	*		→	*	→	*

1/Institucija koja je prije svega odgovorna za pružanje tehničke pomoći i davanje općih savjeta za provođenje navedenih strukturnih mjera. Osim ako nije izričito navedeno u napomeni, strukturne mjere navedene u ovoj tablici nisu uvjet ovog programa.

2/Participacija je uvedena samo za lijekove.

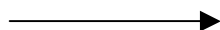
3/Od pet zakona koje je Sabor odobrio u srpnju, jedino je onaj kojim je reguliran sektor energetskih usluga odmah stupio na snagu. Ostala četiri zakona stupila su na snagu 1. siječnja 2002.

4/Odobrenje Sabora zakona o privatizaciji INA-e i HEP-a do kraja ožujka 2002. prethodna je mjera za drugo preispitivanje.

5/Izrada programa privatizacije za INA-u do kraja ožujka 2002. nova je strukturna kontrolna točka za drugo preispitivanje.

6/Imenovanje savjetnika za privatizaciju prethodna je mjera za drugo preispitivanje. Savjetnik je dužan do 15. svibnja 2002. izraditi plan o prodaji dovoljno velikog udjela banke kako bi se ukinula mogućnost stavljanja državnog veta na odluke uprave.

Revidirano u drugom preispitivanju

Revidirano u prvom preispitivanju

